

Neztratit zdravý selský rozum

Marek Výborný, ministr zemědělství

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
9/2023 / ročník XXXIII / 29 Kč

8 Babyboxy? Nic nového pod sluncem

24 Jubilea Mons. Josefa Sochy

12 Bůh počítá s každým člověkem

27 Historie rodu Harrachů

DD 10.

Broumovské diskuse

Klášter Broumov
8.-11. listopadu 2023

Téma: Demokracie a dialog

Zažijte konferenci,
na které se
nespěchá.

**BROUMOVSKÉ
DISKUSE**

Online předprodej:
BROUMOVSKEDISKUSE.CZ

Pořadatel: **VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
KLÁŠTER BROUMOV**

Statutární partner: **MĚSTO
BROUMOV**

Hlavní partneři: **KŘESŤANSKÝ
ÚSTAV** | **Jan Barta** | **HORA
SKOLINE** | **Alukov** | **Nadace OSF** | **US
embassy** | **Coca-Cola HBC
Česko a Slovensko** | **ENVIROS**

Partneři: **PODNIKATELSKÝ KLUB
BROUMOVSKA** | **ZTRADE** | **EDUMED** | **Sopor Gummi** | **CENTRUM WALZEL** | **Raiffeisen
LEASING**

Mediální partneři: **DENÍK** | **NAŠE
BROUMOVSKO** | Podpora: **WD**

Regionální partneři: **SRRB** | **Strategická rada
regionu Broumovsko**

**Tvoříme
Broumov
2028**

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Politika je o službě
Marek Výborný
- 8 **historie**
Babyboxy? Nic nového...
- 12 **osobnosti diecéze**
Bůh počítá s každým
člověkem – P. Miloslav Fiala
- 16 **seriál**
Řeholní řády a kongregace
v královéhradecké diecézi (19)
- pastorace**
- 19 Letní katechetický seminář
- 20 Vášněn zušlechtěná láska
- 21 Ohlédnutí za SDM
- 22 Kde jsme byli?
- 24 **osobnosti diecéze**
Mons. Josef Socha
slaví významná výročí
- 27 **historie**
Ctnost vítězí nad nepřízní
- 28 **seriál**
O nemilosrdném služebníkově
- 30 **PMD**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Jak být dobrým učitelem?

Ted' je ten správný čas...

Tento měsíc opět vstupujeme do nového školního roku a zdá se, že s ním přichází úplně nové období. Toto by se dalo očekávat od prvního ledna, začátku nového občanského roku, ale není tomu tak. Prázdniny utlumily mnohé aktivity nejen ve škole, ale i v práci nebo ve farnostech. Opět začíná náboženství, obnovuje se činnost mládežnických společenství, modlitebních setkání. Začíná i nová etapa různých kurzů, jako kurz Samuel, otevírá se Evangelizační kurz, je ideální čas na začátek přípravy na bířmování atd. Víme, že teď je doba, kdy jsou lidé nejvíce ochotní se pustit do něčeho nového. A když nám v září začíná škola, skvěle se k tomu hodí, že slavíme památku sv. Ludmily, učitelky a vychovatelky patrona naší země, sv. Václava.

Kasiánův úděl

Ovšem úděl vychovatele a učitele není snadný. Pokud budete hledat nějakého patrona učitelů, narazíte například na sv. Kasiána, mučedníka ze 3. století, kterého podle legendy ubodali pohanští žáci špičatými pisátky. Jistě najdeme mnohé další vzory pro pedagogy a v katolické církvi máme také čestné označení „učitel(ka) církve“. Ať to byli třeba svatí Augustin nebo Tomáš Akvinský či sv. Kateřina Sienská nebo sv. Terezie z Lisieux. Jejich učení i osobní život jsou trvalým vzorem pro všechny.

Pedagog Ježíš

Školu vedl i sám Ježíš Kristus. Měl pro své žáky tříletý kurz hlásání Božího království. On sám objevil a povolal své žáky, ale tak, že jim nechával svobodu v jeho následování i v důvěře k němu. Přijal ke studiu lidi neurozené, neucené, žádné celebrity, chtěl lidi otevřené – i když byli dlouho v zajetí svých představ. Nebál se povolat bojovníka Šimona ani kolaboranta Matouše nebo zloděje (jak ho nazval kolega Jan) Jidáše – v každém uměl objevit něco dobrého.

Sice si někdy povzdchl – jak dlouho vás ještě budu snášet? Ale nikdy neztratit trpělivost, nad nikým nezlomil hůl. Jidáše při jeho zradě nazval přítelem, Petra po jeho selhání a obrácení ustanovil nejvyšším pastýřem.

Jeho učební metoda spočívala v tom, že málokdy odpovídal na jejich otázky, ale vedl žáky k tomu, aby sami nacházeli odpovědi. Nijak zvlášť je nešetřil a nedával jim, co by zrovna chtěli, ale to, co skutečně potřebovali.

Co chtěl po nich, sám také dělal. Měli možnost být s ním, oni slyšeli jeho slova, ale také viděli jeho skutky, jeho život. Byl s nimi rád, měl je rád až tak, že byl připravený za ně položit svůj život. A dal za ně svůj život. To byl příklad našeho Pána.

Několik vzkazů od studentů

Když na našem gymnáziu končí maturanti své studium, mají možnost napsat pár slov svým vyučujícím. Možná budou jejich slova inspirující nejen pro učitele:

Děkujeme za trpělivost, nemohlo to být s námi lehké. Děkujeme za všechn váš čas, který jste nám dali – jak při výuce, tak i o volných chvílích.

Nelámejte nad námi hůl. Člověk se může změnit! To, že má v jednom ročníku čtyřku, neznamená, že v dalším nemůže mít jedničku.

Budte féroví ke všem bez rozdílu.

Děkujeme za neutuchající snahu z nás dostat to nejlepší. I když to občas může vypadat jako boj s větrnými mlýny. Máme vás rádi!

K novému začátku všem žehná

Politika je o službě

Když se před čtyřmi lety, po tragické události ve své rodině, stáhnul kvůli svým dětem z vrcholné politiky, ukázal, že nepatří mezi ty, kteří si chtějí udržet politický post za každou cenu, že má charakter a odvalu. Život mu dal prostor ke zrání. A čas **Marka Výborného** přišel právě teď. V době, kdy v příštích sněmovních volbách možná nezůstane kámen na kameni.

„Je opravdu KDU-ČSL tak rozštěpená, jak předkládají média veřejnosti?“

Do značné míry je to mediální zkratka. Je léto, novináři nemají témata. A souvisí to i s tématy, která jsou pro média zajímavá a diskutovaná a v KDU-ČSL se o nich vede velmi věcná a seriózní debata. Učíme se respektu ke svobodě druhých a svoboda není bezbřehost. Nejde tedy o roztržitost. Je jasné, že nemáme ve straně na vše úplně stejné názory. To platí v každém společenství, v každé rodině. Kořeny, na kterých ale stojíme, se nemění. To je velká hodnota lidovecké rodiny, za kterou jsem moc rád.

„Média neustále ve spojení s lidovci omílají dvě či tři témata a možná záměrně nevidí, že křesťanští demokraté pokrývají celospolečenské dění.“

Musíme si být vědomi kořenů, ze kterých KDU-ČSL vyrostla a na kterých stojí. Jsou to jasné základy židovsko-křesťanské civilizace a antické kultury, vše to, co patří k identitě západní křesťanské civilizace, ale současně platí i to biblické, že po ovoci je poznáte, ne po kořenech. Těmi kořeny si musíme být jisti, na nich máme stát, ale máme se věnovat práci na kvalitě toho ovoce. To je to, co lidi trápí a zajímá. Jde nám o to, abychom podpořili rodiče nejen v sociální rovině, ale abychom měli i moderní a funkční školství, abychom respektovali svobodu každého jedince, abychom pamatovali na péči o životní prostředí

a krajinu. Ale ne aktivisticky, ale jako o dědictví, které jsme převzali od našich otců a dědů, a co chceme, pokud možno neponičené, předat dalším generacím. To souvisí i s podporou života mimo města, na venkově. A to už souvisí i s pozicí ministra zemědělství.

„...ráno jsem neohlášený zašel na mši svatou. Když mě řeholní sestřička uviděla, pozvala mě, abych šel ministrovat. A tam jsem si při bohoslužbě, dvě hodiny před mým jmenováním ministrem, říkal, abych si pamatoval, že ministrovat znamená sloužit...“

„KDU-ČSL je však často slyšet převážně ve spojitosti s tématy kolem lidských hodnot.“

Trochu je to dáno mediální zkratkou, že lidovci mají na tato témata patent. Ale je to i naše chyba, že se tomu ne vždy bráníme. Ony jsou ale skutečně důležité. Každému z nás je jasné, že manželství je svazek muže a ženy a že v něm jsou také

děti, které mají svá práva. Stejně důležité jsou i babička s dědou, tedy vícegenerační rodina. Nesmíme vedle toho však zapomínat na témata, která lidi pálí. Třeba jestli mají manželé zázemí k tomu, aby mohli mít děti a dobře je vychovat, aby děti chodily do kvalitní školy. Stejně tak je potřeba poctivě ocenit samotnou výchovu dětí. Což je právě aktuální téma na Ministerstvu práce a sociálních věcí. Ženy, které se staraly v produktivním věku o výchovu dětí, na tom dnes trápí, protože mají až o dva tisíce menší důchod oproti mužům. Proto je dobře, že se nám tzv. výchovné podařilo prosadit a alespoň částečně jim kompenzuje tu nerovnost důchodů mezi muži a ženami. Každá maminka, která již výchovné pobírá nebo začne pobírat, o něj již až do své smrti nepřijde. Až však půjdou do důchodu ženy, při nichž bude již vyměřovací rodičovský základ společný a spravedlivě přenastavený, tak tam už výchovné nebude mít opodstatnění.

„Zmínil jste životní prostředí. Papež František vydal encykliku Laudato sií, která se mimo jiné věnuje ochraně životního prostředí. Nechává se KDU-ČSL inspirovat třeba i encyklikami papežů?“

Ano, je jasné, že i náš program, který z křesťansko-židovských kořenů vyrůstá, reflektuje podněty papeže Františka. Ale určitě ne prvoplánovitě. Je to přirozené, protože ani papežovy myšlenky nejsou odtrženy od života lidí a společnosti.

(Agenda a spisy – i to je nyní pracovní náplní Marka Výborného

(I ministr zemědělství musí mít svoji práci rád

Nakonec, aniž by to mnozí tušili, sociální nauka církve či její teze jsou součástí sociálních programů mnohých politických stran. Platilo to tedy vždy.

77 Posunula se za posledních třicet let politická strana, dnes tedy KDU-ČSL? Nezkostnatěla?

Určitě nezůstala stát na místě. Náš dnešní program detailně reflektuje postavení současné rodiny, současného člověka v kontextu, jak se vyvíjí celá společnost. Kořeny musí zůstat stejné. Program, který je na nich navěšen, musí jasně dávat najevo, z čeho vychází strana. Kořeny se nemění, program ano. Dramaticky se mění témata týkající se životního prostředí a klimatických změn, před kterými nejde strkat hlavu do písku. Mění se způsoby vzdělávání, jsme přehlceni informacemi a musíme mladou generaci učit informace zpracovávat. Mění se i způsoby péče o krajinu, daleko více si uvědomujeme, že půda je bohatství, které nesmíme zničit, bojujeme s erozí, ať již vodními nebo větrnými. Všechno souvisí se vším. Společnost se vyvíjí možná rychleji, než jsme na to my politici schopni reagovat. Úkolem nás lidovců je udržet také jistý balanc, aby bylo zřejmé, že se z kroků a rozhodnutí politiků nevytratil, tak řečeno, zdravý selský rozum.

77 Když se za vedení strany Cyrilem Svobodou nedostala KDU-ČSL do sněmovny, následně pak za Pavla Bělobrádka ano, co se muselo změnit ve straně, aby se tak stalo?

Je to o srozumitelnosti a uvěřitelnosti programu. Na konci první dekády 21. století prošla naše strana i vnitřním otřesem, kdy část straníků odešla do TOP 09. Náš program není postaven populisticky pro jedny volby, náš program je dlouhodobě postaven na základních pilířích, snažíme se ho aktualizovat pro konkrétní situace. Po neúspěchu ve sněmovních volbách se do práce zapojila mladá generace kolem Pavla Bělobrádka, Mariána Jurečky a dalších. Voliče se pak opět podařilo přesvědčit, že Křesťanská demokracie je jednou z důležitých politických stran a v dalších volbách jsme se do sněmovny vrátili. To se nám podařilo jako jediné politické straně po roce 1989.

77 Nečeká vás před dalšími parlamentními stranami, vzhledem k preferencím a k náladě ve společnosti, opět moře práce, abyste uhájili křesla ve sněmovně?

Na podzim máme ideovou a programovou konferenci, kde nás čeká důležitá vnitřní debata o našem programu. Následují troje volby – evropské, senátní a krajské. Nyní neseme vládní odpovědnost a děláme kroky, které jsou nutné a potřebné. Nepřebírali jsme vládní odpovědnost s tím, že budeme dělat pouze kroky, za které nám bude veřejnost jen tleskat. Nechceme třeba předat budoucím generacím státní rozpočet v rozvalu nebo nepřipravenou penzijní reformu. Řada vlád se o to v minulosti snažila neúspěšně. Mohli jsme rezignovat na propady státního rozpočtu,

stát bude určitě ještě pár let fungovat bez toho, že by se to někde dramaticky promítnulo, ale pak skončíme jako v Řecku. Nebude na důchody, na vzdělání, nebude na sociální systém, který máme postavený velmi štedře, což je dobře. Zároveň musí být sociální systém postaven tak, aby se nedal zneužívat. Stát musí hospodařit zodpovědně podobně, jako běžná rodina. Když na něco nejsou peníze, nelze si donekonečna půjčovat, protože jednou by nás ty půjčky umořily. Jako lidovci spolu neseme vládní odpovědnost, věděli jsme dopředu, když jsme přebírali vládní otěže, že když se budeme snažit šetřit, když budeme škrtat dotace, tak že nám za to nikdo nebude tleskat, že nás nikdo nebude chválit. Ale je to nutné, doufám, že to alespoň část voličů ocení.

77 Nemáte strach, že tyto nepopulární kroky zlomí straně vaz?

Věřím, že ne. Setkávám se s kritickými hlasy stejně jako naopak s tím, že by bylo v reformách potřeba ještě větší razance nebo v oblasti úspor ještě přitvrdit. Je to o hledání rovnováhy. Náš stát má velmi štedrý sociální systém, na který jsme prakticky nesáhli. Dokázali jsme se postarat o válečné uprchlíky, což je správné a hluboce křesťanské. Stejně tak se dokážeme postarat o naše lidi, o ty, kteří si to skutečně zaslouží. Na samostatnou debatu je, jak bude do příštích parlamentních voleb KDU-ČSL kandidovat. Zůstává otevřené, zda projekt SPOLU, který se ukázal jako nosný ve všech volbách za poslední dva roky, má nebo nemá pokračovat. Já

Úsměv je pro Marka Výborného typickým znakem...

...přestože si uvědomuje tíhu dnešní doby

osobně zde vidím velkou přidanou hodnotu, opakovaně to oceňují i voliči a lidovecká identita se nikde neztrácí.

77 Jak se věnujete stranickému dorostu?

Máme nejaktivnější mládežnickou politickou organizaci Mladé lidovce. Teď zrovna mají za sebou vzdělávací týden Summer camp, byl jsem se tam na ně také podívat a diskutovat s nimi o skloubení rodinného života s politikou. Snažíme se těmto mladým lidem dávat příležitost třeba formou stáží v poslanecké sněmovně, v senátu, na ministerstvech. V debatách jsou mladí velmi aktivní, často nám nastavují zrcadlo tomu, co děláme za chyby. Je důležité mít zpětnou vazbu. A naši Mladí lidovci nám to zrcadlo nastavují velmi nekompromisně, což je dobře. Ve sněmovně či v exekutivě jsou v současnosti mnozí právě z řad Mladých lidovců. Čtyři jsou ve sněmovně, dva jsou ministři, jeden je předseda strany.

77 Jak byste jako křesťan Marek Výborný politiku charakterizoval?

Politika má být především službou, včetně postu ministra. Ministr – *ministrare* – *sloužit*... Politika není o prosazování svého ega, není o vydělání peněz či získání si slávy. Primárně to má být o službě. Takto jsem na to pohlížel i ve chvílích rozhodování před vstupem do poslanecké sněmovny nebo před přijetím úkolu vést Ministerstvo zemědělství.

77 Vedete nyní resort, se kterým jste dříve neměl nic společného. Přirozeně by vás veřejnost viděla spíše v resortu školství nebo sociálních věcí.

Ministr nemusí být nutně v oblasti, které se věnuje. Do sněmovny jsem nastoupil jako učitel s odborností v oblasti vzdělávání. Před šesti lety nebyl pro mě prostor na školském výboru, začal jsem tedy pracovat v ústavně-právním výboru, věnoval jsem se problematice exekucí a insolvencí. Před šesti lety jsem pomalu nevěděl, jaký je mezi tím rozdíl. S týmem poradců jsme pak vytvořili projekt Milostivého léta, který dnes zná úplně každý. Pomohli jsme stovkám lidí dostat se z dluhových pastí, přesto, že nejsem právník.

77 S týmem poradců jsme pak vytvořili projekt Milostivého léta ... pomohli jsme stovkám lidí dostat se z dluhových pastí.

Pozice ministra je pozice politická a do velké míry manažerská. Nenastupoval jsem na ministerstvo, které by nefungovalo. Nyní se již dva měsíce do diskutovaných témat intenzivně vnořuji. Poznávám věci, které jsem do té doby neznal stejně tak, jako jsem před časem nevěděl detaily k exekucím a insolvencím. A hlavně jsem otevřen komunikaci se všemi,

kterých se naše rozsáhle ministerstvo týká. Jsem jeden z nich a za jejich zájmy se zasazuji.

77 Co říká na vaši politickou kariéru váš otec, sám kdysi úspěšný politik.

Byl to jeden z těch, se kterým jsem se radil, jestli pozici ministra zemědělství mám přijmout. Řekl mi, abych tu odpovědnost v rámci KDU-ČSL neodmítal.

77 Takže jeho názor byl v tomto klíčový?

Ne. Zcela zásadní byl postoj mých dětí při naší debatě doma. Pokud by vyjádřily svůj nesouhlas, nešel bych do toho. Stále platí to, co jsem řekl po smrti mého otce, když jsem následně opustil post předsedy strany, že táta je více než předseda. Sám v politice nemám nastavené cíle. Když jsem byl učitel, snažil jsem se naplno věnovat učitelství a vztahu mezi mnou a studenty a jejich vzděláním. Když jsem se stal ředitelem, nesl jsem odpovědnost za chod gymnázia, snažil jsem se tomu věnovat naplno. Do politiky jsem šel s přesvědčením, že beru spoluodpovědnost za veřejné dění. A stejně tak to mám nyní jako ministr zemědělství, kdy nesu odpovědnost za české zemědělce, lesníky, vodohospodáře a konečné spotřebitele. Resort ministerstva zemědělství je neskutečně pestrý a krásný tou škálou přes potravinářství, rybníční hospodářství, vodní stavby, les a zemědělství. Ke každé oblasti mám tým odborníků. Žádný ministr nesedí ve

své kanceláři, aby rozhodoval jako car. Takhle politika v České republice nefunguje. Pro mě je celoživotně důležité naslouchat lidem a komunikovat s nimi. Proto se intenzivně setkávám se zemědělci, lesníky, rybáři, vodohospodáři či myslivci.

77 Nakonec, zemědělec Marian Jurečka řídí Ministerstvo práce a sociálních věcí...

To je naprosto stejný případ. A máme tady nyní připravenou penzijní reformu, kterou se snaží prosadit. To nikdo za posledních dvacet let nedokázal. Stát se nedá řídit jako firma. Resort zemědělství je složitý, protože zemědělci jsou vnitřně velmi rozštěpení – malí, střední, velcí. Komunikace problémů je velmi složitá. Pro mě je důležité, jak zemědělec přistupuje k půdě, jak o ni pečuje, jestli dotace bere jen proto, aby si vydělal bez toho, aby dál do půdy investoval a vracel jí to, co potřebuje.

77 Kde berete energii a inspiraci ve vašem hektickém životě?

Oporou mi je především rodina. Bez nich bych takto fungovat nemohl. Kotvou je pro mě víra, která mě drží nejen v životních situacích, ale i v těch profesních.

77 Co vám v poslední době, třeba ve spojitosti s vaším zaměstnáním, utkvělo na dlouho v paměti?

Nikdy nezapomenu na to, že jsem byl do funkce ministra jmenován prezidentem Petrem Pavlem na svátek apoštolů Petra a Pavla. Ještě před tímto aktem jsem ale ráno neohlášený zašel na mši svatou do kaple pražského Arcibiskupského paláce, kterou sloužil biskup Václav Malý. Když mě řeholní sestřička uviděla, pozvala mě, abych šel ministrovat, protože zrovna žádného ministranta neměli. A tam jsem si při bohoslužbě, dvě hodiny před mým jmenováním ministrem, říkal, abych si pamatoval, že ministrovat znamená sloužit...

Pavel J. Sršeň

Babyboxy? Nic nového pod sluncem

Po celou dobu starověku bylo spíše běžnou praxí než výjimkou, že přespočetné a nevídané děti byly pohozeny či jinak usmrceny – soudě podle různých zákonů zakazujících zabíjení dětí. Teprve první církevní koncily odsuzují odkládání dětí jako vraždu a dovolávají se pro ně milosrdenství.

Zákony Hebrejců a Římanů i mnoha dalších starověkých společností sice vraždu nevíňátka zakazují, ale s jeho opuštěním už nemají problém, napsal časopis *Epocha*.

V Římě k tomuto účelu údajně slouží tzv. *Columna Lactaria* neboli Mléčný sloup situovaný nedaleko fóra. Kromě toho, že se tam matky mohou zastavit, aby nakojily své potomky, stává se v průběhu času také „odkladištěm“ nechtěných dětí, které tam rodiče zanechávají v naději, že se jich zželi kolemjdoucím a případnou na ně dříve než noční chlad a toulaví psi.

I když se však nalezence někdo skutečně ujme, jeho další osud není právě růžový. Podle vizigótského práva se například nechtěné dítě stává otrokem toho, kdo jej vezme pod svá křídla. Situace se mění až s vzestupem církve katolické.

První dětský útulek

První útulek opuštěné mládeže byl patrně zřízen v Cařihradě již v roce 335, první nalezinec v Miláně roku 787 v péči biskupa Dattea. Podobné ústavy vznikly pak v Sieně, v Padově, v Montpellier a v dalších městech, uvádějí autoři knihy *Výpravy za člověkem, dětští kliničtí psychologové* Zdeněk Matějček a Josef Langmeier.

Kostelní babyboxy

V mnohých kostelích byly umístěny zvláštní nádoby, do kterých mohly neprovdané matky odložit své děti, aby se jich obětaví věřící ujali.

Otáčecí torno

Papež Inocenc III. zřídil v roce 1198 při nemocnici Svatého Ducha v Římě

nalezinec vybavený zvláštním otáčecím zařízením zvaným torno, které se později stalo pověstným. Byla to vlastně schránka ve zdi kláštera, do které bylo možno vložit dítě jen určité velikosti a otočením schránky je dopravit dovnitř pod ochranu světce, jemuž byl kostel zasvěcen. Měly se tak zachránit děti, které by jinak již svou pouhou existencí vedly své nešťastné matky k tomu, aby se jich hříšně zbavily. Takto je mohly odložit třeba i v noci a zůstat nepoznány, přibližují tehdejší praxi čeští psychologové.

Ochrana dětí, nebo zneužití výalezu?

Torno se pak všeobecně rozšířilo a ještě císař Napoleon I. v roce 1811 dal příkaz, aby takto vybavené nalezinice byly zřízeny ve všech francouzských departementech. Zdá se však, že v jeho době byl už tento způsob ochrany nemanželských dětí přežitkem. Již od středověku bylo torno zneužíváno. Poměrně časté jsou zprávy, že tam odkládají své děti manželé, kteří by dítě mohli dobře vychovávat, a že jsou tam odkládány děti nemocné nebo i mrtvé.

Nebylo torno, nebyly nechtěné děti

Na příkladu města Mohuče je možno ukázat, že otáčedlo odkládání dětí vlastně podněcovalo. V Mohuči totiž od roku 1799 do roku 1811 nebyla otáčedla, a v té době bylo napočítáno jen třicet odložených dětí. Na rozkaz Napoleona bylo torno zřízeno a bylo v provozu do roku 1815. Za tyto tři roky jím prošlo 516 dětí. Pak bylo opět zrušeno a za

(Opuštěné torno pro opuštěné děti | Zdroj: Jlpigache / Creative commons, CC-BY-SA)

dalších devět let bylo přijato jen sedm odložených dětí.

Domnělý úpadek odkládání dětí

Koncem minulého století už byla torna v úpadku, ale ještě roku 1906 jich v Itálii fungovalo čtyři sta čtyřiašedesát. A dočteme se, že roku 1939 bylo zavřeno poslední torno v jednom sirotčinci ve Varšavě a že ještě v roce 1952 fungovalo jedno takové na Kubě zcela po starém způsobu a k původnímu účelu, totiž aby byla šetřena anonymita toho, kdo dítě odkládá.

Ústavy vznikaly později

Podle psychologů dobročinné ústavy zřizované při středověkých kláštrech nepřijímaly jen děti opuštěné a nalezené, ale všechny osoby, jimž bylo nutno poskytovat milosrdnou ochranu, tedy i nemocné, neduživé, stářím sešlé atd. Teprve postupně zvláště v období po reformaci se vyčleňují samostatné nalezinice, sirotčince a dětské ústavy.

Moderní babyboxy nejsou zdaleka novinkou

V České republice od roku 2005 zakládá babyboxy chovatel dostihových koní, novinář a spisovatel **Ludvík Hess**. Na otázku deníku iDnes ohledně nápadu s babyboxy odpověděl takto:

iDnes: „*Jak jste přišel na nápad navrhnout skříňky, kam by maminky odkládaly své děti? Měl jste inspiraci ze zahraničí?*“

Ludvík Hess: „*Já už si to nepamatuju, to už je dávno. Jistou motivací pro mě samozřejmě bylo, že jsem se dozvídal o nalezených novorozenátech. Z historie je ale známo, že podobná zařízení existovala již v minulosti. Ať už to byly ve starém Římě kamenné mísy, nebo ve středověku torny, bedýnky vystlané slámou. Já jsem o existenci německých Babyklappen nevěděl. Prostě mě napadlo dělat takové modernější bedýnky.*“

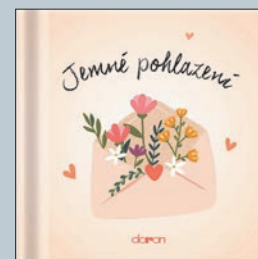
Petra Bartoňová, Nespechaj.cz)

(Knižní tipy

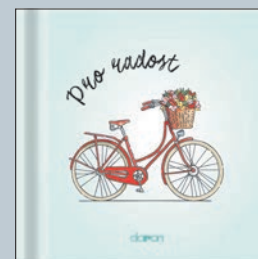
Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

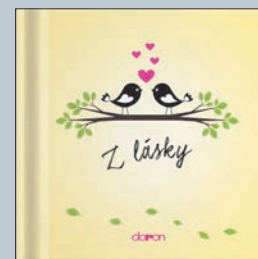
Jemné pohlázení

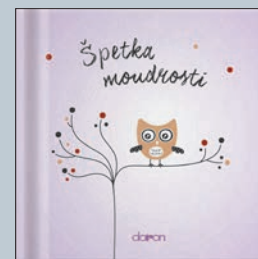
Pro radost

Z lásky

Špetka moudrosti

Dárkové knížky edice Ze srdce jsou čtvercového formátu, vhodné jako pozornost k svátku, narozeninám nebo k jiným významným událostem. Vybrané myšlenky k zamyšlení doplňuje jemná a vkusná grafika. *Váz., 96 str., 189 Kč*

Evangelizační škola Emmanuel

Rádi bychom vám představili evangelizační školu Emmanuel (Emmanuel School of Mission), kterou zajišťuje komunita Emmanuel. Paní **Jitka Malíková** (38 let), žije s manželem v Brně a má roční dcerku. V roce 2014 prožila skoro rok života v evangelizační škole v Římě. Poprosili jsme ji, aby se o svou zkušenost podělila.

77 Jitko, mohla bys nám říci něco o evangelizační škole, kterou jsi v Římě absolvovala?

Na evangelizační škole jsem byla ve školním roce 2014/2015. Prožila jsem tam osm měsíců svého života. A co to vlastně je? Pán Ježíš nás všechny volá k tomu, abychom byli apoštoly, svědky víry. Jde o to žít každodenní život tak, abychom šli svému okolí příkladem jako křesťané a aby to bylo pro naše okolí přitažlivé. A to si také klade za cíl evangelizační škola.

77 Jak ses o evangelizační škole dozvěděla, kdo tě na ni pozval?

Poprvé jsem o evangelizační škole slyšela od maminky kamaráda z farnosti, který jel na tuto školu do Německa. Jeli za ním na Velikonoce na program, který škola pořádala pro mladé. Líbilo se mi tam, proto jsem se tam každý rok vracela. Jednou, když jsme tam opět byli na Velikonoce, se mě Bůh doslova zeptal: „A ty bys nechtěla do evangelizační školy?“ Bylo to prostřednictvím kamaráda, který mi tuto otázku položil na Zelený čtvrtek. Ta věta se mi tři dny vracela na mysl. Jsem naprosto přesvědčená, že to bylo působením Ducha Svatého, že jsem o velikonoční vigílii odpověděla své ano. A tak jsem se v září toho roku ocitla na škole v Římě jako studentka.

77 Jak probíhá život v evangelizační škole?

Většinu svého dospívání jsem se vnímala jako černá ovce v církvi. Stejně tak jsem

se cítila, když jsem přijela do Říma a seznámila se se svými 15 spolužáky. Nemohla jsem pochopit, co tam dělám. Byli to mladí lidé ve věku od 18 do 30 let z celého světa. Postupně jsem ale pochopila, že jsou úplně normální a stejně tak jsem normální i já.

Evangelizační škola staví na čtyřech pilířích:

1. Duchovní život – každodenní chvály, mše svatá, adorace a osobní modlitba.

2. Intelektuální formace – tedy vzdělání. Měli jsme ucelené bloky výuky na různá témata z teologie, psychologie, historie atd. Ředitel naší školy nám vždycky říkal, že hloupá víra je slepá víra. Vzdělání mně konkrétně pomohlo pochopit význam spousty věcí a začalo mi zapadávat soukolí mé víry.

3. Život ve společenství – člověk žije 8 měsíců ve skupině lidí, kterou si sám nevybral a musí s nimi nějak fungovat. Cílem je dospět k uvědomění, že existují

Informace, kontakty

Více o evangelizačních školách komunity Emmanuel na webových stránkách: mladi.emmanuel.cz/evangelizacni-skoly/
emmanuel.info/en/emmanuel-youth-2/emmanuel-school-of-mission-esm/

Julie Němcová, koordinátorka evangelizačního kurzu, tel.: 731 604 076
nemcova.julie@dihk.cz

pravidla a metody společné komunikace, které se dají naučit. Zde nás formoval tým čtyř lidí, který nás těmito dovednostem učil.

4. Evangelizace – v praxi jsme absolvovali 3 misie v cizích zemích, v našem případě v Polsku a v USA. Také jsme chodili jednou týdně pomáhat do domu Misionářek lásky, za římskými bezdomovci nebo na Náměstí svatého Petra mluvit s lidmi o víře. Každý účastník si hradil školné, které pokrývalo veškeré výdaje na ubytování, stravu i cestování, nicméně komunita Emmanuel byla připravena pomoci v případě finančního nedostatku.

77 Co ti pobyt v evangelizační škole dal, proč bys ho doporučila druhým?

Už jsem zmínila, že mi začalo zapadat soukolí mé víry. Věřím, že díky evangelizační škole jsem mohla zařadit vyšší rychlost a dojít mnohem dál, než bych bývala byla teď bez ní. Školu bych doporučila všem deseti každému! Ovšem na druhou stranu zkušenost potvrdila, že ne pro každého je škola vhodná.

77 Jak jste prožívali evangelizaci na ulici?

Evangelizace na ulici pro mě i pro většinu mých spolužáků byla vždy těžká. Ale když skončila, cítili jsme velkou radost, jako bychom vykonali něco velmi důležitého a moc užitečného. Jak se říká, co nic nestojí, za nic nestojí.

77 Na koho se mají mladí lidé obrátit, pokud by se chtěli evangelizační školy v komunitě Emmanuel zúčastnit?

Evangelizačních škol komunity Emmanuel je více (Itálie, Německo...) a každá z nich má svoje webové stránky, na nichž je uvedený kontakt. Případně je možné oslovit komunitu Emmanuel v Česku, kde mohou pomoci s výběrem školy, protože každá škola má trochu jiné zaměření.

77 Jitko, moc děkujeme za rozhovor a za tvůj čas.

Julie Němcová)

Kniha Návrat umlčeného pastýře

biskup Mons. Josef Hlouch 1968–1972

Vážení a milí, obracím se na vás radostně s mimořádnou nabídkou další pozoruhodné publikace, týkající se církevních dějin a výjimečných osobností naší diecéze 20. století. Nedávno vyšla unikátní publikace s názvem Návrat umlčeného pastýře – biskup Mons. Josef Hlouch 1968–1972. Má 150 stránek a obsahuje téměř 90 dosud nezveřejněných fotografií autorů Bohumila a Daniela Havránekových, které pořídili po návratu 9. českobudějovického biskupa do diecéze z takřka dvacetileté internace. Některé byly součástí loňské výstavy v katedrále sv. Mikuláše a je možné výstavu zopakovat i jinde.

Součástí publikace jsou i vzpomínky a rozhovory s lidmi, kteří si na biskupa, s nímž nyní probíhá proces blahořečení, pamatují a kteří se s ním osobně setkali. Na snímcích jsou zachyceny další osobnosti pronásledované církví, např. Štěpán kardinál Trochta, František kardinál Tomášek, biskup Kajetán Matoušek, biskup Jaroslav Škarvada, provinciál jezuitů František Šilhan, premonstrátský opat Bohumil Vít Tajovský, Augustin Antonín Machalka a Heřman Josef Tyl, z nichž mnozí strávili mnoho let v komunistických žalářích či v internaci, kterou prožil v klášteře v Koclířově u Svitav, kde také napsal svoji Minutěnku.

Kniha zachycuje tyto události: Jarní pouť v Římově (3. 5. 1969), Pontifikální rekvie za zemřelého pražského arcibiskupa kardinála Josefa Berana v Praze (29. 5. 1969), Cyrilometodějská pouť na Velehradě (5.–6. 7. 1969), Předání Decretum Laudis Kongregaci sester premonstrátek v Radvanově u Mladé Vožice (12. 4. 1970), Obláčka kandidátek Školských sester de Notre Dame na Javorníku ve Slezsku (30. 5. 1970), Poutní mše sv. a biřmování v Železném Rudě (21. 6. 1970), Svěcení kněží v katedrále sv. Víta v Praze (28. 8. 1971), Pohřeb biskupa Karla Skoupého v Brně (28. 2. 1972), Pohřeb biskupa Josefa Hloucha v Českých Budějovicích (16. 6. 1972). Dále obsahuje autorské rozhovory a osobní vzpomínky kněží, např. Miloslava kardinála Vlka, P. Jiřího Neliby, P. Aloise Sasmanna, Mons. Františka Sobiška, Mons. Václava Kulhánka, P. Karla Vrby, P. Martina Weise, pastýřské listy Mons. Vlastimila Kročila a vzpomínky prasynovce Pavla Zbořila i jeho matky Anny Zbořilové, neteře biskupa, dále biřmovanců ze Železného Rudý a Školských sester de Notre Dame Ludmily Zdislavy Benešové, Marie Stelly Hružové nebo Terezitty Tancerové.

Kniha Návrat umlčeného pastýře – biskup Mons. Josef Hlouch 1968–1972.

Foto Bohumil Havránek a Daniel Havránek,

text Radek Gális.

Knihu si můžete objednat na e-mailové adrese autora ragal@seznam.cz

nebo na telefonním čísle 602 649 292;

cena 420 Kč nebo 500 Kč včetně poštovného.

◀ Miloslav Fiala jako bohoslovec, Kutná Hora-Sedlec, 1970

◀ Miloslav Fiala s členy dominikánského řádu, Broumov 1973

Bůh počítá s každým člověkem

Na den přesně si pamatuji, kdy jsme se setkali poprvé. Bylo to v sobotu 14. května 2011 a Hradec Králové žil příchodem nového biskupa. Před intronizací Jana Vokála se konala tisková konference, které přihlížel také **P. Miloslav Fiala**. Náš první rozhovor vznikl ve vchodu do biskupské rezidence. Za zády dubová vrata, před sebou jsme měli katedrálu sv. Ducha. Místo kněžských začátků oblíbeného duchovního, který před několika dny oslavil krásné 95. narozeniny.

Na Hradec Králové vzpomínám velmi rád. Znal jsem ho jako místo, kde studovala řada mých učitelů v později zrušeném hradeckém semináři. Sám jsem tam působil nedlouhou dobu, byly to pouhé dva roky a čtvrt. Napětí mezi státními úřady, tehdy reprezentovanými hlavně krajskou správou StB a krajským církevním tajemníkem, a mnou bylo příliš velké. Takže obě strany uznaly, že takhle to dál už nejde. V září 1974 jsme se bez velkých ovací rozloučili. Já jsem genius loci Hradce Králové vnímal všemi póry své duše. Byl jsem rád, že po letech čekání a vandrování světem jsem se konečně dostal k oltáři. Hradečtí lidé byli ryzí povahy a východní Čechy pro mě vždycky byly taková vizitka češství, poctivého ducha a spolupráce. Měli jsme tam kroužek mládeže, tajně jsem učil náboženství děti

ve svém bytě nebo u nich v rodinách. Byla tam řada příležitostí, nabízejících trochu intenzivnější spolupráci s věřícími, ochotnými se mnou začátečníkem vůbec spolupracovat a brát mě trochu vážně. Takže z Hradce Králové jsem si odnesl vzpomínky na svazky přátelství, které zůstávají stále. Nerad jsem se loučil, ale podle Leninovy poučky ... když dělat ilegality, tak ve velkém městě, čekala mě Praha. Budovalo se metro, tam se člověk schoval. Bylo to 15 roků práce skladníka a později zásobovače náhradních dílů, ale do Hradce Králové se rád vracím.

„Ono se říká, že první působiště po vysvěcení na kněze je něco jako první láska, že se na to v životě nezapomene. A vy už jste byl novokněz v letech, dovolím si říci, tak už jste věděl, co to obnáší.

To jsem se postupně učil nejenom v letech nedlouhého působení v Hradci Králové. Také vlivem spolubratrů a hlavně věřících, se kterými jsem měl tu čest se stýkat, také během té ilegality na metru, na Rohanském ostrově v Karlíně nás bylo 8 kněží, byli jsme v různých skladech a samozřejmě jsme spolupracovali. Člověk tam poznával realitu života. Samozřejmě jako kněz a věřící křesťan jsem to porovnával se svým životem. Musel jsem překonat mnoho osobních výhrad a neporozumění, i vlastních osobních nedostatků, s nimiž ostatně bojuji do dneška, ale bylo to velice prospěšné. Když tak uvažuji o budoucnosti křesťanství u nás, přál bych každému bratrovi a každé sestře, aby byli hozeni do kotle syrovějšího způsobu života, protože to je pro autentičnost křesťanství a pro prohloubení

(S papežem Janem Pavlem II.

(Dobrá nálada P. Miloslavovi nikdy nechybí

vlastního charakteru nezbytné. Poznat tu realitu. Čili i za to jsem vděčen.

Před tím to byla taková ilegální příprava se vším všudy. Tři roky na vojně, soukromá studia teologie, pak jsem se všelijak protloukal životem a při tom studoval jednotlivé disciplíny, vždycky jsem se nechal od někoho vyzkoušet. V tom mně hodně pomáhal dr. Josef Hájek z Hradce Králové, povzbuzoval mě nejen v letech mého působení v duchovní správě tam, už před tím jsme se velice dobře znali. Navštěvoval jsem taky biskupa Karla na jeho štacích nahoře na severu, v Předlicích a Trmicích. Už když se vrátil z kriminálu a byl v opočenské mlékárně, tak jsem za ním jezdil do Českého Meziříčí. To všechno byly vlivy, které se potom sčítaly. Když si z toho člověk vybere to, co má určitou hodnotu a trvalost, co ho podporuje a napřimuje v současném rozvíkaném a rozháraném světě, tak v každém takovém setkání může najít něco, co ho potom v životě často zachraňuje, dodává mu určitou sílu a odhodlání při plánování, jak lépe si počínat na místě, kam ho Pán Bůh postavil. To jsou velice zajímavé zkušenosti.

A potom kontakt s některými významnými lidmi. Na kutnohorském gymnáziu jsem měl, kromě jiných dobrých pedagogů, vynikajícího profesora Jana Filipa, esperantistu, kněze, rodáka z Příbyslavi. Dojížděl jsem potom za ním později, když už byl v duchovní správě a komunisté mu nedovolili, aby přednášel na teologické fakultě.

Farářoval v takových malinkých vesničkách. On kapacita, kterou znal celý esperantský svět, odsunuli ho, aby neškodil. Jemu jsem také vděčen za mnohé.

Ale tohle naše vzpomínání nemá být nějaká stařecká rekapitulace prožitého života, spíš ohlédnutí za klady a také záporny s tím, že ze všeho člověk může načerpat určitou zkušenost a sílu, kterou může v budoucnosti použít. To si odnáším i z Hradce Králové, mé první lásky. Když jenom projedu Hradcem a pohlédnu na katedrálu, na Bílou věž, vybavují se mně tváře přátel, bratří a sester, se kterými jsem měl čest se stýkat. To je prostě uloženo v srdci, na to se nezapomíná, a to je také mojí posilou v současné době.

„Vy jste měl možnost potkat lidi, o kterých dnes hovoříme jako o legendách české katolické církve. Už jste zmínil arcibiskupa Karla Otčenáška, já bych se ráda ještě zastavila u želivského opata Víta Bohumila Tajovského.“

Vít Tajovský pro mě byl a dodnes zůstává sváteční člověk. Mimořádný muž, věrný kraji, ve kterém vyrůstal, svému rodišti Klanečné a samozřejmě Želivu. Ten se stal jeho osudem. Byl to, řekl bych, univerzální člověk pro každé počasí. Měl jsem tu čest a možnost doprovázet ho na cestách hlavně od roku 1960, kdy byl po více než 11 letech propuštěn z kriminálu. Poprvé jsem ho potkal na dvoře havlíckobrodské nemocnice, kde byl na návštěvě u jednoho kněze, za kterým jsem jel shodou okolností

také. Pak jsme společně cestovali po Československu, dál to za komunismu nešlo. Po roce 1990 jsme se vydali do Německa, do Polska, do Rakouska, do USA a do Belgie. Tak jsem pozoroval, jak se dovedl vžít do každé situace, naslouchat lidem, předat jim své zkušenosti. Pomíjel nedokonalostí těch, se kterými se setkával, a vyzvedával jejich kladné stránky. Zásadně nevzpomínal na bezpráví, kterého se mu dostalo od bachařů v kriminálech, které byl léta nucen, s dalšími lidmi jeho kvalit, snášet na celách, na vězeňských dvorech a pracovištích.

Byl to člověk, který se rozdával. Měl pochopení pro bolesti a problémy druhých a s noblesou a srdečností, které je málokdo schopen, se k nim přibližoval, naslouchal jim a říkal své názory. Jeho úsměv za silnými skly, měl 16 a později ještě více dioptrií, byl pro něho typický. Málokdy jsem ho viděl nějak zasmušilého. Jenom snad, když se stalo nějaké velké bezpráví. Ani ne tak jemu, jako spíš jeho blízkým. Nad tím se pozastavil, to jeho tvář zvažněla. Ale jinak to byl člověk velké naděje, kterou také žil a která, jak přiznával, mu pomáhala přežít léta v komunistickém arestu a potom i roky nejistoty, když mu nejdřív dali státní souhlas na dva roky, pak mu ho zase v čase normalizace vzali, ale on si stále udržoval nadhled.

Jakoby realita, která nás ostatní někdy drtila, jeho pozvedávala a povzbuzovala. „Však ono to jednou skončí a my se do Želiva vrátíme,“ říkával a sprádal plány do

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Dr. Med. Hellmut Lützner

Půst – restart těla i mysli během roku

Schopnost přežít bez jídla a využívat nashromážděnou energii z potravy je nám vrozená. V historii se vždy objevovala období, kdy nebyl dostatek potravy pro všechny. Kniha obsahuje podrobné instrukce a denní plány – od odlehčeného dne až po sestavování jídelníčku. S praktickými tipy pro odpočinek a relaxaci během půstu. *Brož., 128 str., 295 Kč*

Claudia Ritterová

Jak snížit krevní tlak přírodní cestou

Pocítujete bolesti hlavy, úzkosti, či dokonce bušení srdce? Možná trpíte vysokým krevním tlakem. Kniha odhaluje tajemství přírodních prostředků, které rozšiřují cévy, chrání před srdečními infarkty a snižují riziko mrtvice. Zmírní bolesti hlavy, podpoří prokrvení srdce a ještě vám umožní kvalitní spánek. *Brož., 128 str., 295 Kč*

budoucná. Mnozí ze spolubratří a známých se na to dívali dost skepticky, ale já jsem se mu snažil věřit. A skutečně. Jeho předpovědi, ne ve všem, a ne do detailu, ale rámcově se vyplnily. Pan opat Tajovský čerpal svou naději z jiných zdrojů, než jen pozemských.

Možu se zeptat, proč vy jste se stal premonstrátem?

Jako začínajícímu gymnazistovi se mně dostala do ruky kniha o Želivě. Byl to Šimon kouzelník od Františka Hamzy, známého lékaře, lidumila. Ta kniha poodkrývá život v Želivě, v klášteře a jeho okolí. Hlavní postava je jeden z jeho předků. Kněz, moudrý, osvícený člověk Šimon kouzelník. Hamza ale v románu velice citlivě rozkryl i život v první polovině 19. století, to mě zaujalo. Ale tím to skončilo. Pak do toho vstoupil můj vzor a učitel Jan Filip, o kterém jsem se už zmínil. Sám literárně činný nás seznamoval s autory hlubokých filozofických a teologických myšlenek, a to se ve mně podvědomě ukládalo, byl jsem tím hodně ovlivněn. Ale protože jsem byl z obchodnické rodiny, rodiče logicky předpokládali, že budu pokračovat v tradici. Proto snaha dostat se na Obchodní akademii, kam mě ale nevzali. Po maturitě Vysoká škola obchodní, později fakulta ekonomicko-inženýrská, dnes VŠE. Po absolvování jsem se zkusil uplatnit v ekonomickém zaměstnání, ale moc se mi to nedařilo. Duchem jsem byl jinde. Pořád jsem slyšel: „*ty budeš premonstrátem.*“ Nevím, odkud se ten hlas ozýval, to našeptávání shůry, ale ono se to vyplnilo. Váhal jsem mezi jezuitu a premonstráty. Jezuiti sami mi řekli: „*Ty jsi takový usměvavý, zkus to u těch premonstrátů.*“ Potvrdili to zaujetí pro myšlenku, a to mě uchránilo před řadou omylů, které jsou jinak rozevlátému mládí vlastní. Prošel jsem tím nedotčen. Proto jsem považoval za zcela normální přihlásit se jako tajný kandidát do strahovského kláštera. Tam jsem prodělal počáteční noviciát, který po návratu z kriminálu dokončil pan opat Vít, tak jsem se ocitl v Želivě. Ale Pán Bůh chtěl, abych zůstal v Praze. Po různých životních peripetiích jsem tady zakotvil. Prahu mám moc rád. Jako Hradec Králové.

Když už děláme krátkou rekapitulaci vašeho dlouhého života, nemohu se nezeptat na to, jakým řízením osudu jste se stal rozhlasovým redaktorem.

K rozhlasu jsem inklinoval od svého útlého dětství, od první krystalky, kterou jsem si sestrojil. Rozhlas pro mě měl a má zvláštní kouzlo. Když jsem se ocitnul v rozhlasovém studiu a čekal, až se rozsvítí červené světlo, míval jsem, mám dosud, pocit střízlivé posvátnosti, musím se přiznat. Rozhlas od dětství sleduju jako ze začátku nevinnou a později velkou životní lásku, která je nesmírně potřebná. Rozhlas, mám na mysli veřejnoprávní, má nezaměnitelnou úlohu ve formaci dnešního člověka, nás posluchačů. Jeho prostřednictvím objevujeme hodnoty, ke kterým bychom se jinak nedostali. Dávám mu přednost před televizní obrazovkou, doporučuji každému, aby poslouchal vybrané programy Českého rozhlasu. Naše pondělní společenství tady u mě, vždycky se sejde tak 20 lidí, sneseme židle z celého domku, a často hovoříme o tom, co v rozhlase bylo nebo bude. Rozhlas má nejen popularizační, ale i vzdělávací, kultivační poslání, a tak mu držím palce.

Proto jsem vždycky poslouchal rozhlas, nejprve zahraniční a potom na sklonku roku 1989 jsem prosil biskupa Františka Tomáška, ať mně dá doporučující dopis pro vedení rozhlasu. Přišel jsem k tehdejšímu řediteli Karlovi Starému, předložil jsem mu dopis a zároveň takové programové schéma, které jsem napsal na pěti stranách, co bychom rádi v náboženských programech slyšeli. „*Ten dopis mně tady nechte, ještě nikdy mi žádný kardinál nepsal, ten si schovám, a vy můžete začít vysílat*“, řekl mně tenkrát. Tak jsme začali. 1. ledna roku 1990 jsem se stal zaměstnancem tehdy ještě Československého rozhlasu.

Začínali jsme z ničeho, museli jsme se všechno učit. Vzpomínám, jak mě jeden kolega učil stříhat pásky a lepit je dohromady, dodnes to nedovedu, ale vždycky mně někdo pomohl. Byla to hezká práce. S kolegou Jiřím Zajícem jsme se tam snažili vstoupit naprosto bez předsudků,

v rozhlase ještě dožívali zasloužili členové strany, ale my jsme se vůči všem chovali jako nováčci, kteří se od každého mohou něco naučit. Mohu proto říct, že jsme byli přijati spontánně, měli jsme tam dveře otevřené, dařilo se nám naše programy naplňovat, takže postupně jsme dostávali další minuty vysílacího času. Já jsem tam byl velice šťasten. A to štěstí, když mohu spolupracovat s rozhlasem, to stále trvá.

77 Průkopnickou roli, pokud jde o svět médií, jste sehrál také jako tiskový mluvčí a později jako šéf tiskového střediska Československé a posléze České biskupské konference. Z počátku 90. let si vás mnozí dobře pamatují, vás nebylo možné přehlédnout ani přeslechnout.

Samozřejmě i to jsem se musel učit. Ze začátku jsem měl takový malý telefon, u kterého byl ještě menší rozmnožovací přístroj a teletext, se kterým jsme začínali, to byly primitivní začátky. Pak kdosi ze zahraničí, když viděl chudobu technického vybavení našeho tiskového střediska v tom roce 1991, kdy jsem tam nastoupil, poslal z Německa velký rozmnožovací stroj. Měl ovšem tu nevýhodu, že z něho tekla černá inkoustová náplň, protože cosi netěsnilo. Ono už to zařízení mělo něco za sebou, ale byly to začátky.

Snažili jsme se vycházet se všemi kolegy novináři, být jim k dispozici, taky se od nich učit a velice intenzivně s nimi spolupracovat. I to byly hezké doby, poučné a snad jsme toho tolik nezakazili. Potom už přišli další, kteří byli odborně vyškolení. Třeba můj nástupce Daniel Herman, ten stážoval rok v USA, takže to už byla o třídu vyšší kvalifikace. Nicméně rád vzpomínám i na ta léta mluvčího nebo pracovníka tiskového střediska. Byla to hezká služba dobré věci a hlavně člověk musel být stále pravdivý, nejenom ve svém vyjádření, ve svém myšlení, ale především v životě. Takže i od toho jsem se hodně naučil.

77 V 90. letech minulého století měla česká katolická církev našlápnuto k řeckému comebacku. Měla šanci

vrátit se s velkou slávou jako pilíř společnosti. Ne všechno se podařilo. Krátká doba?

Ono se toho víc spíš nepodařilo, než podařilo. Zájem společnosti ubýval, to byla jedna věc. Druhá, kterou jsme zavinili sami, že jsme nedokázali přesvědčivějším způsobem prožívat a nabízet hodnoty, které dává křesťanství v autentické podobě. Vzpomínám na výrok jednoho vynikajícího pokoncilního teologa Karla Rahnera. On řekl, že věřící křesťan zítřka bude mít buď osobní zkušenost, on říká mystickou zkušenost, nebo přestane věřit. Čili dnešní křesťanství je postaveno na zkušenosti s tajemnou přítomností absolutní lásky, absolutní moudrosti a síly, které říkáme nedokonalé Bůh, ale se kterou se setkáváme, máme-li otevřené vnitřní oči, na každém kroku. Když se dokážeme s touto silou sžít, přijmout ji, zakusit její působení, pak se nemusíme ničeho bát a jsme přesvědčivější. Ovšem, protože jsme jenom slabými lidmi, tak to ... podle Karla Rahnera ... nedokážeme takhle přesvědčivě nejen přijmout a prožít, ale zároveň dát dál. V tom je slabina. Tím trpí církev, tím trpí nakonec křesťanství obecně, ale samozřejmě také společnost, která bytostně potřebuje a podvědomě touží po nějaké pravdě s velkým „P“. My ale tu pravdu někdy zakryjeme, někdy ji nenabízíme tak opravdově, tak s veškerou silou a nasazením, jak by to bylo potřeba, a z toho důvodu církev ustupuje ze slávy, a někdy se stává outsiderem. Bůh nedopustí, aby se to stalo, protože to by zároveň utrpěla taky společnost. Přítomnost a budoucnost před nás staví nové výzvy a doba bude zvědavá, jak se s nimi vypořádáme. Radostností, nadějí a pevným dodržováním křesťanských zásad ... snad to nevyznívá nějak dogmaticky nebo fundamentalisticky ... tak jedině tím se můžeme sami obnovit a vnést trochu smyslu a řádu, mravního pořádku a radosti z života, z přírody, z krásy a umění do současné a budoucí společnosti. Jedině pak se nám to podaří. Je to výzva, je to mnoho otázek, jak jako křesťané obstojíme.

Eva Zálešáková)

Ing. Miloslav Michael Fiala OPraem

(* 28. srpna 1928, Kutná Hora-Malín) je český římskokatolický kněz a premonstrát, známý zejména svým působením ve funkci tiskového mluvčího Československé a následně České biskupské konference (v letech 1990 až 1996), redaktor náboženských pořadů Československého a posléze Českého rozhlasu. Od roku 1997 do února 2004 byl prezidentem Arcidiecézní charity Praha a od ledna 1999 do konce roku 2006 prezidentem Sdružení Česká katolická charita. Za mimořádnou činnost v oblasti charitativní práce mu byl udělen řád sv. Cyrila a Metoděje. Byl také spirituálem zasvěcených panen pražské arcidiecéze, z této funkce byl uvolněn 15. listopadu 2008. Později vypomáhal v duchovní správě, a to zejména ve farnosti u kostela Nejsvětějšího Srdce Páně na pražských Vinohradech. V současné době píše homilie a články s duchovními tématy, je autorem několika knih. V roce 2017 mu kardinál Dominik Duka předal diplom a medaili vatikánského vyznamenání „Pro ecclesia et pontifice“. Loni 28. října obdržel státní vyznamenání – medaili I. stupně za zásluhy o stát v oblasti kultury.

P. Miloslav Fiala je roky laskavým průvodcem seniorů na jejich cestě životem. Moudrými slovy k nim promlouvá na webu Simeon Diecézního centra pro seniory. „Jsme obdarováni stejnou Boží láskou, jako když nám bylo deset nebo padesát. Je důležité, aby se toto vědomí vtělilo do našeho života, i když máme pocit, že jsme přezíráni společností, že se s námi nepočítá. Ale Bůh počítá s každým člověkem, ať je to batole nebo úctyhodný stařec. V tom je základ vnitřního vyrovnání.“

Řeholní řády a kongregace v královéhradecké diecézi (19)

Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti

Congregatio Sororum a Sanctissimo Sacramento je ženská katolická kongregace papežského práva českého původu. Těžiště její činnosti vždy bylo v Českých Budějovicích, kde je hlavní klášter s mateřincem. Posláním kongregace je sloužit zájmům Církve a zachráně lidských duší. Prostředkem je úcta k Nejsvětější Svátosti, výchova a vyučování dívčí mládeže, péče o nemocné a staré občany a tradiční výroba bohoslužebných rouch.

Historie kongregace

Psát se začala v roce 1887 v Českých Budějovicích. V roce 1933 ji schválil papež Pius XI. Během druhé světové války musela omezit svou činnost, po Mnichovu opustily její řady sestry polské národnosti. Klášterní školy byly zrušené v září 1942. Sestry začaly pracovat jako domácí dělnice a ošetřovatelky, útulek poskytl v té době školským sestřám a boromejkám vyhnaným z jejich klášterů.

V roce 1945 znovu otevřené řádové školy byly po únoru 1948 zestátněné, ovšem sestry mohly zatím učit dál. V roce 1950 byly zabráný zbylé řádové budovy. Sestry směly vyučovat jen v civilním šatě, podle osnov jednotné socialistické školy, což odmítly. Poté byly násilím přemístěny do bývalého františkánského kláštera v Hostinném, který byl týden předtím prohlášen za neobyvatelný.

V následujících letech byly sestry několikrát přemístovány, nuceny pracovat v průmyslu a zemědělství, klasická náplň jejich činnosti jim byla znemožněná. Kromě nezákonné internace celé kongregace bylo několik sester vězněno odděleně. Některé byly státními úřady vybrány,

aby pečovaly o nezákonně internované biskupy. Sestra Celestina Barbora Kupsová byla na základě vykonstruovaného procesu odsouzena na 8 let do vězení pro údajnou velezradu a vyzvědačství. Souzena byla v rámci procesu s biskupem Karlem Otčenáškem, který dostal 13 let vězení za velezradu.

Během pražského jara mohla kongregace přijmout několik novickek a žadatelek, konec uvolnění na počátku 70. let jí veřejnou činnost znovu zcela znemožnil. Plně obnovovat své veřejné působení mohla kongregace až po roce 1989. Dostala zpět malou část svých budov a začala opravovat klášterní komplex v Českých Budějovicích s kostelem Božského srdce Páně. 1. září 1992 byla opět otevřena řádová mateřská škola v Českých Budějovicích, kongregace obnovila výrobu bohoslužebných rouch.

Příběh zakladatelky

Kristiána Šebestová se narodila 8. března 1855 v katolické rodině na Novém Městě v Praze. Velký vliv na výchovu měla babička z matčiny strany, která byla velice zbožná. Kristiána navštěvovala dívčí školu u sv. Anny v Ječné ulici, poté absolvovala čtyři ročníky na Státním českém ústavu pro vzdělání učitelek v Praze. Po maturitě dostala své první učitelské místo, a to na smíchovské dívčí škole. V říjnu 1880 Kristiána úspěšně absolvovala zkoušku učitelské způsobilosti. Když zemská školní rada rozhodla, že od 1. ledna 1885 bude v Českých Budějovicích založena samostatná dívčí škola, Kristiána opustila Prahu a vydala se do Budějovic, kde už v té době působila její sestra Marie, která se stala členkou Kongregace Školských sester de Notre Dame. Byla

představenou v ústavu pro hluchoněmé, který založil čtvrtý biskup českobudějovický J. V. Jirsík. Ústav zpočátku poskytl azyl i Kristiáně, která se vedle učitelské činnosti věnovala dětem i o nedělích. Hrála si s nimi, vypravovala jim příběhy a posilovala v nich křesťanskou výchovu. Velkou péči věnovala především chudým a trpícím, které všemožně podporovala. Postupně se u ní začaly scházet i dívky, které už školu ukončily, modlily se a zpívaly duchovní písně. To se stalo základem pro vytvoření mariánské družiny. 16. května 1887 založila Kristiána Šebestová Kongregaci sester Nejsvětější Svátosti a přijala jméno Marie Magdalena. Zakoupila dům v Rudolfovske ulici, kam se nastěhovaly první aspirantky. V kongregaci působila jako matka přestavená až do své smrti 3. 2. 1924. Bylo jí 68 let, když zemřela po těžkém zápalu plic. Zádušní mši sloužil biskup Šimon Bárta. Kongregace měla v té době už devět filiálních domů.

Kongregace sester Nejsvětější svátosti v královéhradecké diecézi

Sestry působí ve dvou zařízeních, která kongregaci nepatří. V Domově sv. Josefa v Žirčích a v sociálních službách Domova u studánky v Anenské Studánce. Přišly v roce 1964, kdy tam byl ještě domov důchodců. Jeho obyvatelé byli postupně odstěhováni a do Anenské Studánky začaly mířit ženy především s mentálním postižením.

„Dnes má Domov u studánky kapacitu 70 klientů, ženy i muže,“ řekla mně při mé návštěvě místní představená sestra

Řeholní dům v Anenské Studánce

Modlitba je pilířem celého dne

Fidelis. Do Čech přišla před lety ze Slovenska, z podtatranské obce Lendak v okrese Poprad, kde se dodnes zachovaly lidové kroje, zvyky a nářečí.

Nejdřív byla v Černožicích, kde sestry pracovaly v domově důchodců. Původně to byl dům pro mladé textilní dělnice postavený roku 1927 majitelem textilní továrny v Černožicích. V roce 1935 ho daroval Kongregaci sester Nejsvětější Svátosti, které v něm zřídily domov důchodců. Řád ho provozoval do roku 1962, kdy jej převzala státní správa. V roce 1982 ho musely opustit i řádové sestry. Už 30 let je vlastníkem objektu a pozemku opět řád, provozovatelem Královéhradecký kraj. V Černožicích začala sestra Fidelis studovat zdravotnickou školu.

Bylo vám 15 let, když jste opustila rodný Lendak. Lze předpokládat, že přesvědčit o vašem úmyslu vydat se za sestrami do Čech rodiče asi nebylo jednoduché. Jak to doma brali?

Nebylo snadné je přesvědčit, ale bylo nás 9 dětí. Nejstarší bratr a potom 8 holek, takže maminka nakonec byla ráda, že aspoň jedna se rozhodla pro řeholní život. V Lendaku bylo takových nadšených děvčat víc, takže to nebylo tak zlé. Když vás nikdo nenutí, ale člověk se rozhodne k takovému kroku sám, tak pro to musí něco udělat. To víte, že mě rodiče nejdřív nechtěli pustit, měli obavy, že jsem příliš mladá. Jenže v 70. letech se do řeholí nesmělo přijímat, navíc jsem opravdu byla

příliš mladá, takže jsem v civilu čekala na příležitost. Oblečená do řeholního roucha jsem byla až v roce 1990, rok na to jsem skládala věčné sliby. Tady v Anenské Studánce jsem od 1994. Nejdřív jsem pracovala jako vrchní sestra, teď už jsem v důchodu, takže pracuji na kratší úvazek jako zdravotní sestra.

Provázely vás na vaší cestě nějaké pochybnosti?

To víte, že ano. Proto jsem si v době, kdy už bylo možné přijmout roucho, nechala ještě rok na rozmyšlenou. Děvčata, co byla se mnou, se nechala obléknout už v roce 1989. Byla jsem sama a zjistila jsem, že jakmile člověk okusí Boha, pak mu nemůže stačit to, co nabízí svět. Takže po tom roce jsem přijala řeholní roucho a složila věčné sliby. Hábit pro mě není to nejdůležitější, spíše jsem zjistila, že lidi od nás očekávají víc. Když jsem ještě byla v civilu a přišla sestra v řeholním oblečení, viděla jsem, že lidé mají určitá očekávání, že už netolerují její chyby, že laťka je zkrátka výš. Takže spíš jsem si kladla otázku, zda splním všechna očekávání, ale člověk se musí rozhodnout.

V Anenské Studánce jsem si zvykla, jsem tady spokojená. Když jsem přišla, tak tady bylo sester mnohem víc, objekty v Českých Budějovicích nám vrátili teprve v roce 1990. Z těch nejstarších žije už jenom jedna osmdesátiletá, pak 70, 60, 50. Zrovna minulý týden jsem byla v Budějovicích na pohřbu jedné spolusestře.

V současné době nemáme žádné novicky. Jenom pro zajímavost – k 1. lednu 1948 kongregace vykazovala 156 sester a deset novickek. Dnes už nás je jenom osmnáct. Tady v Anenské Studánce jsme tři, v Žirčích čtyři, ale jenom jedna v činné službě.

Současnost Domova u studánky

Domov u studánky, jehož zřizovatelem je Pardubický kraj, poskytuje pobytovou službu dospělým lidem s mentálním postižením, případně v kombinaci s postižením tělesným nebo smyslovým. Posláním Domova u studánky je zlepšovat kvalitu jejich života, podporovat jejich osobní růst, rozvoj schopností a zachování samostatnosti, motivovat je k řešení jejich nepříznivé sociální situace a napomáhat jim při sociálním začleňování.

„Domov u studánky prochází transformací,“ vysvětluje sestra Fidelis.

Snažíme se klienty postupně umísťovat do menších domů. V Dolní Čermné zakoupil Pardubický kraj objekt, kde bydlí 12 klientů. Další dům pro 6 klientů se staví u Lanškrouna. Při péči o naše klienty je bezpodmínečně nutná empatie, ale i odbornost. Služba lidem je náročná, každý člověk potřebuje individuální přístup.

Budova, ve které si povídáme, se stavěla v roce 1995 primárně pro sestry. V současné době tu bydlí i civilní zaměstnanci.

Od loňského března tu s námi žije také pět válečných uprchlíků z ukrajinského Mariupolu. Po krátké aklimatizaci přijaly ženy práci v naší organizaci a děti začaly navštěvovat vzdělávací zařízení v blízké obci.

77 Anenská Studánka je malá podhorská vesnice na úpatí Orlických hor, 10 km jižně od Lanškrouna. První zmínka o ní je z roku 1292, kdy patřila zbraslavskému klášteru. Studánka a řeholní sestry patří k sobě už jaksí samozřejmě.

Místní jsou za ty roky na sestry zvyklí. Už sestra Gemma, bylo jí 24 let, když sem přišla, byla s vesnicí zadobře. Když bylo něco potřeba, mohla se na místní obrátit, vyšli jí vstříc, spolupráce s nimi byla vždycky dobrá. Byla velice schopná, později tady dělala vedoucí, postupně dávala celý areál do pořádku a dařilo se jí. Byla tady přes 30 let, zemřela v roce 2013. Téměř 20 let byla generální představenou Kongregace sester Nejsvětější Svátosti. Napsala také životopis M. M. Šebestové, zakladatelky naší kongregace. Vyšel v roce 1995 pod názvem Lásky a smír.

77 Vydáváme se na procházku po areálu

Domov u studánky, nacházející se v malebném prostředí uprostřed přírody, tvoří několik budov. Klienti bydlí v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích. Nově má k dispozici zrekonstruovaný objekt, který je vybavený pro poskytování péče a podpory pro klienty s těžkým zdravotním postižením.

Pramen, ke kterému míříme, je slyšet už z dálky. Chladná voda dopadající do studánky vytváří u zřídla příjemné klima. Připomínáme si, že první lázně tady byly zřízeny roku 1678. Dnes po nich není ani památky. V kapliče nad pramenem byl původně umístěný dřevěný reliéf Panny Marie Pomocnice. Roku 1738 byl nahrazen kamenným sousoším z dílny Matyáše Bernarda Brauna. Představuje Pannu Marii s Ježíškem a anděly, sv. Jana Nepomuckého a sv. Vavřince.

Historie Anenské Studánky jako poutního a lázeňského místa začíná už v roce 1667, kdy byly nad pramenem železité vody, odedávna považované za léčivou, zřízeny malé lázně sestávající

z dřevěného domku a drobné kaple. Chemický rozbor anenské vody z roku 1683 její léčivost jednoznačně nepotvrdil, ale ani nevyvrátil. Zpočátku si tam selský lid ulevoval od svých neduhů chladnou vodou a přikládáním baněk. Postupem času se lázně proslavily v lichtenštejnském dominiu, za odpočinkem sem jezdili vrchnostenská úředníci i měšťané. Lázeňský dům postavili Lichtenštejnové, vlastníci lanškrounské panství, pod které obec spadala, v roce 1735.

Největšímu věhlasu se lázně těšily v časech monarchie, ačkoliv další podrobnější analýzy pramene nepotvrdily jeho léčebné účinky. Ještě na počátku dvacátého století se budovy využívaly jako rehabilitační středisko pro vojáky, zraněné v první světové válce. Po druhé světové válce ale místo začalo chátrat. V roce 1951 otevřel Jednotný národní výbor Pardubice v Anenské Studánce Domov odpočinku pro potřebné občany, o které se staraly sestry Nejsvětější Svátosti.

Srdcem areálu Domova u studánky je kaple Panny Marie Pomocné. Vznikla v roce 1756 na místě starší dřevěné

(Studánka...

(Řeholnice z Anenské Studánky

svatyně. K pravému boku přiléhá nevelká sakristie, přistavěná až ve druhé polovině 20. století. Nad portálem v nice s mušlí ve vrcholu stojí sousoší sv. Anny s Pannou Marií z roku 1931.

Nad hlavním oltářem visí obraz od Jana Umlaufa, který původně zdobily bohaté rokokové řezby. Zobrazuje Pannu Marii držící v náručí malého Ježíška. Na vstupní stěně jsou sádrové sochy Panny Marie Neposkvrněné a Nejsvětějšího Srdce Páně, na bočních zdech visí drobné obrazy křížové cesty malované na plechu.

Větší opravy kaple se uskutečnily v letech 1931 a 1958. Poslední zdařilá rekonstrukce z let 2005–2006 přišla na bezmála 900 tisíc korun. Děkovnou mši po jejím skončení sloužil tehdejší královéhradecký biskup Dominik Duka.

„Máme tady dvě kaple, kromě této je to ještě kaple v budově, kde bydlíme, tam máme ranní chvály,“ ujmá se znovu slova sestra Fidelis.

Sem do kaple Panny Marie Pomocné mohou přijít i klienti. Jezdívá k nám P. Karel Macků z Rychnova nad Kněžnou, nebo my jezdíme na mše do Lanškrouna k P. Zbigniewu Czendlikovi, také do Lanškrouna či do České Třebové k P. Milošovi Kolovratníkovi, prostě tam, kde je právě mše svatá.

Jsme sestry Nejsvětější Svátosti, takže naše spiritualita má podobu klanění, adorace, modlitby na úmysl Svatého otce a za Svatého otce, za potřeby Církve. Denně adorujeme. V Českých Budějovicích, kde jsou i staré sestry, mají denně také výstav Nejsvětější Svátosti a denně adorují podle možnosti půl hodiny nebo i hodinu, jak která sestra může. My tady máme svatostánek otevřený v neděli a ve čtvrtek. Proč je pro nás adorace tak důležitá? Čerpáme z ní sílu ke svému povolání. Zcela v duchu motta zakladatelky Kongregace sester Nejsvětější Svátosti Marie Magdaleny Šebestové *„Pro Ježíše a Marii, pro duši svou i duše bližních, a společné pouto lásky.“*

Eva Zálešáková)

Účastníci letního katechetického semináře

Katechetické a pedagogické centrum

Letní katechetický seminář

K začátku letních prázdnin patří na našem katechetickém centru již neodmyslitelně Letní katechetický seminář. Tradiční zůstává také místo jeho konání a to penzion Marianum v Jánských Lázních. Ten nám však, jak se letos ukázalo, začíná být poněkud „těsný“. Letošní ročník se totiž těšil velkému počtu zájemců, což nás samozřejmě velmi těší. Důvodem mohlo být i téma, které jsme pro tento seminář vybrali a to Příprava na první svaté přijímání. Tato oblast přípravy je mezi katechety velmi často diskutovaným tématem a otevírá mnoho otázek, čehož byly důkazem i diskuze a debaty během celého pobytu.

Tématu se ujali dva skvělí přednášející a to doc. Dr. Ludvík Dřímál, ThD. a pak ThLic. Prokop Brož, Th.D.

První blok přednášek se zabýval obecnými předpoklady k evangelizaci, katechezi či výuce náboženství, mezi které patří sebepoznání a sebezpřijetí, znalost lidí, které chceme oslovit a také znalost charakteristik současné doby a společnosti. Propojený svět, kultura rychlosti, pluralitní vidění skutečnosti, doba „postfaktická“, to vše se odráží i do současné výuky náboženství, jehož součástí je i příprava na první svaté přijímání. I zde platí, že už nestačí jen

předávat informace. Je potřeba děti vést ke vztahu k Bohu, k Ježíšovi, jehož láska je bez podmínek, přibližovat se s úctou k tajemství, tak aby nás proměnilo, abychom nebyli stejní, jako jsme byli.

Součástí přednášek bylo i pochopení svátosti eucharistie, a to ne jako oběti, ale jako daru, a svátosti smíření, která představuje další příležitost, jak se nechat proměnit.

Vše, co zaznívalo a co vyvolávalo spoustu uvědomění si, co mohlo být citlivé a možná až bolestné, se pak odráželo ve společných diskuzích a reflexích a otevíralo možnosti a cesty k novým přístupům nejen v přípravě na první svaté přijímání a obecně k přístupu k dětem, ale také k nám samotným.

Seminář jako každý rok nabízel také čas na odpočinek v podobě procházek a výletů po okolí či posezení s přáteli u dobré kávy a lázeňského oplatku.

Děkujeme všem, kteří byli součástí krásného společenství letošního katechetického semináře, a těšíme se na všechny, kteří se ho zúčastní v příštím roce.

Markéta Rumpíková)

Diecézní centrum pro rodinu**Vášeň zušlechtěná láskou**

Předešlý prázdninový článek nás vynešl do světa emocí, ze kterého se mnoho nevzdálíme – ba naopak, v tomto tématu budeme pokračovat. Mohutnosti v člověku spolu s touhami, emocemi a vášněmi, to je velké lidské téma. Hovořit či psát o sexualitě není zrovna jednoduché. Pokusme se nahlížet na sexualitu s pokorou a s vědomím, že je pro člověka také určitým tajemstvím. Každopádně darem. Schopnost vyjádřit lásku v sebedarování a odevzdání se druhému. Sexualita jako řeč srdce, řeč lásky. Tak bychom dnešní příspěvek mohli pojmut.

Sexualitu stvořil sám Bůh a ona je podivuhodným darem jeho tvorům. Když ji člověk zušlechtuje a zamezuje jejím bezuzdným projevům, brání tak tomu, aby došlo „k ochuzení její autentické hodnoty“. Svátý Jan Pavel II. odmítl názor, že učení církve vede k „popírání hodnoty lidské sexuality“ nebo že ji pouze toleruje „z nutnosti plození potomstva“. Sexuální potřeby manželů nejsou předmětem pohrdání a „žádným způsobem se tyto potřeby nezpochybňují“.

Těm, kdo se obávají, že výchova vášní a sexuality překáží spontánnosti pohlavní lásky, odpovídá svátý Jan Pavel II. tak, že člověk je „povolán k plné a zralé spontánnosti ve vztazích“, a ta „je postupně získávaným plodem moudrého rozlišování podnětů vlastního srdce“. Je to něco, co je třeba si osvojovat, proto každý člověk „se musí vytrvale a důsledně učit, jaký význam má lidské tělo“. Sexualita není prostředek potěšení nebo zábavy, protože je řečí mezi dvěma lidmi, kde druhý je brán vážně s jeho posvátnou a nedotknutelnou hodnotou. Tak „se lidské srdce stane účastným jiné spontánnosti“. V tomto kontextu se erotika jeví jako zvláštní lidský projev sexuality. Lze v ní objevit „snubní význam těla a pravou hodnotu daru“. Ve svých katechezích o teologii lidského těla svátý Jan Pavel II. učil, že pohlavní tělesnost „není jen pramenem plodnosti a plození života“, nýbrž má také

„schopnost vyjádřit lásku: právě tu lásku, kterou se člověk jako osoba stává darem“. Nejzdravější podoba erotiky, byť je spojena s touhou po rozkoši, předpokládá uctivý úžas, a proto může humanizovat pudy.

Erotický rozměr lásky tedy nemůžeme v žádném případě považovat za přípustné zlo nebo břemeno, které se musí nést pro dobro rodiny, ale je to Boží dar, který činí setkání manželů krásným. Protože tu jde o vášeň zušlechtěnou láskou, která obdivuje důstojnost druhého, stává se „plným a čirým potvrzením lásky“, která nám ukazuje, jakých obdivuhodných věcí je schopno lidské srdce, a tak na chvíli „dává zakusit, jak zdařilá je lidská existence“.

V kontextu tohoto kladného pohledu na sexualitu je vhodné rozvinout toto téma v jeho celistvosti a se zdravým realismem. Nemůžeme totiž přehlížet mnohé případy, kdy dochází k odosobnění sexuality a k jejímu patologickému užívání, takže „se stává stále víc příležitostí a nástrojem potvrzování vlastního já a sobeckého uspokojování vlastních tužeb a pudů“. V této době hrozí veliké nebezpečí, že také sexualita bude ovládána otravnou mentalitou „použij a zahod“. S tělem druhého je často zacházeno, jako by to byla věc, kterou si člověk ponechává, dokud mu poskytne uspokojení, ale když mu přestane být atraktivní, opovrhne jí. Což je možné stále ignorovat nebo tajit různé formy ovládnání, arogance, zneužívání, zvrhlosti a sexuálního násilí, které je důsledkem znetvořeného smyslu sexuality a u kterých důstojnost druhých a volání po lásce mizí v hrobě nízkého sobectví? Není zbytečné připomenout, že také v manželství se sexualita může stát zdrojem utrpení a manipulace. Proto musíme jasně zdůraznit, že „manželský styk vnucený jednomu z manželů bez ohledu na jeho stav a na jeho oprávněná přání není pravým projevem lásky a popírá i to, co od manželů

vyžaduje mravní řád“. Samy úkony sexuálního spojení manželů odpovídají povaze sexuality chtěné Bohem, jsou-li „prováděny způsobem hodným člověka“. Proto svátý Pavel napomínal: „Nikdo ať v té věci nezkracuje a nepodvádí svého bratra“ (1 Sol 4,6). I když psal v době, ve které vládla patriarchální kultura, v níž žena byla považována za zcela podřízenou muži, přesto učil, že sexualita musí být otázka, o které spolu manželé hovoří: mluvil o možnosti odložení sexuálního života na určitou dobu, ale „po vzájemné dohodě“ (1 Kor 7,5).

Svátý Jan Pavel II. vyslovil velmi jemné varování, že muž a žena jsou „ohrožováni nenasytností“. Jsou totiž povoláni ke stále pevnějšímu spojení, ale hrozí nebezpečí, že budou chtít zrušit rozdíly a nezbytný odstup, který mezi nimi je. Každý z nich má svou vlastní a neopakovatelnou důstojnost. Když se ona vzácná skutečnost, že jeden patří vzájemně druhému, promění v nadvládu, „mění se podstatně struktura společenství v osobním vztahu“. V mentalitě nadvlády i ten, kdo ovládá druhého, začne popírat svou důstojnost a nakonec se přestane „subjektivně ztotožňovat se svým tělem“, protože ho zbavuje jakéhokoli významu. Prožívá sex jako únik od sebe samého a rezignuje na krásu tohoto spojení.

Je důležité mít jasno v odmítnutí jakékoli formy sexuální podřízenosti. Proto je vhodné varovat se jakékoli nesprávné interpretace textu z listu Efesanům, kde se vyžaduje, aby „ženy [byly podřízeny] svým mužům“ (Ef 5,22). Svátý Pavel se zde vyjadřuje v kulturních kategoriích své doby. My však nemůžeme přejímat tento kulturní háv, nýbrž zjevené poselství, které je v základu celého tohoto úryvku. Vraťme se k moudrému výkladu svatého Jana Pavla II.: „Láska vylučuje jakýkoliv druh podřízenosti, kvůli níž by se manželka stala služkou nebo otrokyní manžela. [...] Společenství nebo jednota,

kerou mají oba vytvářet skrze manželství, se uskutečňuje prostřednictvím vzájemného sebedarování, jež je zároveň vzájemnou podřízeností.“ Proto je též řečeno, že „muž má mít svou ženu rád jako vlastní tělo“ (Ef 5,28). Biblický text ve skutečnosti vyzývá k překonání pohodlného individualismu a k životu ve vzájemnosti: „Podřizujte se jeden druhému z úcty ke Kristu“ (Ef 5,21). Mezi manželi toto vzájemné „podřízení se“ nabývá zvláštního významu. Chápeme ho jako skutečnost, že na základě svobodného rozhodnutí patří jeden druhému; vyznačuje vlastnostmi jeho věrnost, úcta a starostlivost. Sexualita je neoddělitelně ve službě tohoto manželského přátelství, protože směřuje k tomu, aby druhý mohl žít svůj život plně.

Ovšem odmítnutí deformací sexuality a erotiky by nás nikdy nemělo vést k jejich opovrhování nebo přezírání. Manželský ideál se nemůže utvářet jenom jako velkodušné a obětavé darování se, v němž se každý zříká všech osobních potřeb a stará se jen o to, aby prokazoval dobro druhému bez jakéhokoli zadostiučinění. Připomínáme, že pravá láska umí také od druhého přijímat, je schopná přijímat se jako zranitelná a potřebná, neodmítá přijímat s upřímnou a šťastnou vděčností tělesné projevy lásky v něžnosti, objetí, políbení a sexuálního spojení. Benedikt XVI. se v této souvislosti vyjádřil jasně: „Když člověk dychtí být pouze duchem a chce odmítat tělo jako určité dědictví živočišné povahy, pak duch i tělo ztrácí důstojnost.“ Proto „člověk nemůže žít výlučně v sestupné a dobropřejné lásce. Nemůže stále jen obdarovávat a musí také přijímat. Kdo chce darovat lásku, musí také sám lásku přijímat jako dar.“ To v každém případě znamená, že si člověk musí připomínat, jak křehká je lidská rovnováha, že zůstává stále něco, co se brání, aby bylo zlidštěno, a co v jakékoli chvíli může znovu „propuknout“ a uvolnit ty nejprimitivnější a sobecké sklony.

Za naše Centrum pro rodinu Vám vše dobré přeje a ze srdce žehná,

jáhen Andy Loos)

Diecézní centrum pro mládež

Ohlédnutí se za Světovými dny mládeže v Lisabonu

Naše dobrodružství začalo poslední týden v červenci, kdy se část českých poutníků přesunula do Porta na Dny v diecézích. Každý jsme se do Portugalska dopravili různými dopravními prostředky. Většina lidí letěla letadlem, ale našli se i tací, kteří jeli auty, autobusem, anebo třeba na kole. První týden v Portu jsme se seznamovali s místní kulturou a lidmi. Po celém městě se každý den konaly koncerty a tancovalo se v ulicích. Samozřejmě se našel čas i na prozkoumání památek a místních zajímavostí. Atmosféra, která panovala po městě, se nedá popsat ani slovy – v tu chvíli jsme si uvědomili, že více nepotřebujeme. Stačí společenství lidí, kteří jdou stejnou cestou jako my. Seznámení s místními obyvateli bylo skvělé – poslední den nám všechny naše farnosti, ve kterých jsme byli ubytovaní, připravily společný program a mši svatou. A tímto se s námi rozloučili a naše pouť pokračovala na hlavní program do Lisabonu. Nadešel den přesunu z Porta do Lisabonu – jeden celý den jsme měli vyhrazený na přestěhování. Samozřejmě přijížděli lidé i jiné dny, ale tento den bylo vydáno největší množství kartiček na ubytování pro návštěvníky z České republiky. Naši lidé odvedli na recepci neskutečnou práci a byli schopni přijímat naráz stovky nových příjezdčích. Všechny jsme odbavili a náš program mohl začít.

Bylo 1. srpna a mládež z celého světa se začala družít s ostatními lidmi a prožívat společný čas s Bohem. První den jsme měli celý den čas na rozkoukání, prozkoumání města a večer nás čekala společná Zahajovací mše s ostatními národy. Následující dny nám začal program v Českém centru: společná modlitba, katecheze a mše svatá. Odpoledne bylo volné a využili jsme ho pro to, abychom se socializovali s ostatními a předávali si části svých kultur. V předposlední den (sobotu) večer bylo společné přespání v parku Tejo, vigillie a ranní mše svatá. Celý den jsme se všichni (cca 1,5 milionu návštěvníků) přesouvali do parku. Naším bojovým úkolem bylo sehnat si jídlo a kousek místa k přespání. Provázela nás nedočkavost a písně celou cestu. Všichni se ohromně těšili, až společně strávíme čas a znovu si připomeneme (uvědomíme), proč jdeme za naším Pánem a co nás spojuje. Když večer konečně nastala adorace a poté společná vigillie, celý dav se uklidnil, utichl a užíval si společnost Pána Boha. Ráno nás vzbudil kněz DJ, proběhla závěrečná mše svatá s papežem a my tak nádherně zakončili naše setkání.

Amelie Valoušková)

Čeští zástupci na Světových dnech mládeže v Lisabonu

Diecézní centrum pro seniory**Kde jsme byli a kam pojedeme?**

Diecézní centrum pro seniory organizuje už roky tradiční poutní zájezdy s duchovním doprovodem. Letošní léto nebylo výjimkou.

Už na jeho prahu se senioři vydali do Jeseníků. Poblíž města Zlaté Hory navštívili poutní místo Panny Marie Pomocné (Maria Hilf).

(Pozvánka**Diecézní centrum pro seniory**

- **9.–15. 10. Poutně-relaxační a odpočinkový zájezd na ostrov Mallorca**

Vydejte se s námi na Mallorcu, perlu Středomoří, největší a nejrozmanitější ostrov Baleárského souostroví, který je tradičně oblíbeným místem dovolené návštěvníků každého věku z různých koutů světa. Na programu bude poznávání přírodních krás, hlavního města ostrova, historických a poutních míst, odpočinek s koupáním v moři a mnohem víc... Zájezd je letecky z Prahy s odletem a příletem přes den. Poslední volná místa.

- **19. 10. 2023 – Akademie pro aktivní třetí věk v Hradci Králové**

Téma: Biblické cesty. Svatou zemi po stopách Ježíšových vás provede P. Dr. Jiří Vojtěch Černý.

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
tel.: 737 215 328, 734 435 360
495 063 661
e-mail: dcs@bihk.cz
web: www.simeon.cz

Počet poutníků se tam před 2. světovou válkou pohyboval až kolem 100 tisíc ročně. V roce 1952 ale byly poutě zakázány a následující devastace vyvrcholila odstřelem kostela a jeho srovnáním se zemí. V roce 1990 bylo ustaveno Sdružení pro obnovu poutního místa, v dubnu téhož roku posvětil základní kámen při své návštěvě Velehradu papež Jan Pavel II. Kostel byl vysvěcen v roce 1995. V dalších letech přibýly poutní dům, ambity, venkovní obětní stůl a zvony.

„Ubytování jsme byli v hotelu Dlouhé Stráně v Koutech nad Desnou v nadmořské výšce 600 m,“ uvedla Ludmila Hovorková. „Samozřejmě jsme si prohlédli přečerpávací vodní elektrárnu Dlouhé stráně. Vynechat jsme nemohli Velké Losiny, tamní zámek a čtyři sta let starou výrobu ručního papíru. Náš pobyt v Jeseníkách jsme zakončili návštěvou horských lázní Karlova Studánka.“

Zcela mimořádným zážitkem byla květinová návštěva Andorry, Lurd a Barcelony. *„Nejkrásnější okamžiky jsme prožili v poutním místě Lurdy,“* ohlíží se na webu Simeon Věra Šimková. Prohlédli jsme si Růžencovou baziliku, kryptu i baziliku Neposkvrněného početí, navštívili podzemní baziliku Pia X. Naše

modlitby a atmosféra Massabiellské jeskyně, kde se dívence Bernardettě Soubirous zjevila v roce 1858 Panna Maria, nás hřejí u srdce.

V Barceloně jsme si z autobusu prohlédli město a jeho zvláštní architekturu. Velkolepý chrám Sagrada Família s 18 věžemi se staví z darů už 141 let. Jeho architekt Antonio Gaudí zemřel v roce 1926, chrám by měl být dokončen v roce 2026, ke stému výročí jeho úmrtí.

A děkujeme ještě jednou P. Prokopu Brožovi, díky jemuž Království Boží opět sestoupilo mezi nás. Atmosféra byla nezapomenutelná. Plná přátelství a souznění, vzájemné pomoci a blízko našemu Pánu.

Začátek června patřil poutně-poznávacímu zájezdu na chorvatský ostrov Mljet. *„Malý ostrov se dvěma jezery s průzračně čistou slanou vodou je přírodní rezervací,“* vzpomínala Marie Vítová. Krásnou přírodu jsme si vychutnali při samostatných procházkách i při výletech – lodí na překrásný maličký ostrov Sv. Marie s kostelíkem a klášterem a taxíkem na druhý konec Mljetu po stopách sv. Pavla do Saplunary. Stará legenda říká, že právě u Saplunary v roce 61 ztroskotala při bouři loď sv. Pavla, který tam pak strávil

(Poutní místo Zlaté Hory

(Wildschönau, Rakousko

pár měsíců. Poblíž se nachází jeskyně sv. Pavla. Vyvrcholením zájezdu byla cesta do Medjugorje. Denně tam přicházejí tisíce věřících ze všech koutů světa. Je to jedinečný fenomén, který do kamenitého kraje přitahuje miliony poutníků.

V témže měsíci absolvovali senioři ještě cestu do Jižního Tyrolska – Dolomit. Během týdne si všichni přišli na své. Vyznavači horských masivů obdivovali přírodní zajímavosti, lingvisté objevovali jazyk obyvatel navštívených údolí. Jak svěřila cestovatelskému deníku Eva, Ladinové jsou původní obyvatelé italských Dolomit rétorománského původu. Mluví vlastním jazykem, který má různá nářečí, v každém údolí se mluví trochu jinak. Nejvíce zachovávají tradice a udržují výuku svého specifického jazyka Ladinové žijící v Jižním Tyrolsku, kteří mají značnou autonomii a finanční prostředky.

Prázdniny sice skončily, ale senioři se na své cesty vydávají i v těchto dnech. Začátkem září obdivovali krásy malebného tyrolského údolí Wildschönau a nádherného jezera Achensee. Na programu měli také návštěvu nejmenšího rakouského městečka Rattenberg a koupání v termálech. Oblíbený zájezd pořádalo DCS už počtvrté.

Naopak novinkou je zájezd do Maďarska. Společné poznávání krás Balatonu, odpočinek v termálním jezeře v Hevizu, návštěva rodiště sv. Martina Szombathely,

Medjugorje

Zalaváru, kde se na své cestě do Říma zastavili sv. Cyril a Metoděj, a samozřejmě hlavní město Budapešť s chrámem sv. Štěpána.

Říjen slibuje pobyt na Mallorce. Poutníky čeká výlet do kláštera De Nosa Señora de Luc, který je nejstarším duchovním centrem celých baleárských ostrovů. V programu je také výlet na Mirador es Colomer s výhledem na skalní mys Formentor

a zastávka v historickém městě Pollença s templářským kostelem ze 13. století, chybět nebude prohlídka hlavního města Palma de Mallorca. Tamní monumentální pískovcová katedrála je datovaná do 13. století, ale dokončena byla až o čtyři sta let později. „Program je spojen s každodenní mší svatou,“ uvedla vedoucí DCS Veronika Čepelková.

Eva Zálešáková)

Královéhradecké diecézní centrum pro seniory

srdečně zve na

17. diecézní setkání seniorů

pátek 29. 9. 2022 v Hradci Králové

Program:

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

- 9:15–9:45 Modlitba seniorů za osamělé a nemocné
 10:00–10:45 Slavnostní bohoslužba: * celebruje královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál

Nové Adalbertinum, Velký sál

- 11:15–12:15 Beseda s P. Marianem Pospěchou, moderátorem TV Noe
 12:15–13:30 Přestávka: občerstvení, sdílení, informace z Diecézního centra pro seniory
 13:30–14:30 Beseda s p. Miloněm Čepelkou, hercem, zpěvákem, básníkem, scénáristou a moderátorem
 14:30–15:00 Přestávka s malým občerstvením
 15:00–16:00 Benefiční koncert Věry Martinové, první dámy české country music (výtěžek podpoří nemocnou Janu trpící roztroušenou sklerózou)
 Koncert finančně podpořil Královéhradecký kraj.
 16:00–16:15 Slosování o ceny, závěr

* Mše sv. se také zúčastní děti z hradecké Církevní základní školy Jana Pavla II.

Hlaste se jednoduše a rychle prostřednictvím online přihlášky na www.simeon.cz nebo na níže uvedených kontaktech

Uzávěrka přihlášek: 27. 9. 2023 (12:00)

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
 Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové
 tel.: 495 063 661, mobil: 737 215 328, 734 435 360
 e-mail: dcs@bihk.cz, cepelkova@bihk.cz (koordinátorka)
 web1: www.dcsbk.cz, web2: www.simeon.cz

Mons. Josef Socha slaví významná výročí

80 let života a 50 let od svěcení na kněze si v sobotu 8. 7. ve svém rodišti v Předhradí připomněl papežský prelát **Josef Socha**. Původně hudebník, kterého v roce 1973 kardinál František Tomášek vysvětil na kněze.

Mons. Josef Socha se narodil v Předhradí u Skutče, v rodině ševce. „Jako dítě jsem asi stále plakal. Maminka často vzpomínala, že jak se nehoupal se mnou kočárek, tak jsem brečel, brečel a brečel. Pro dnešního člověka je nepředstavitelné, že všichni žili a všechno se odehrávalo v jedné místnosti. Ale já na to vděčně vzpomínám. Protože domov vytvářejí lidé. To jsme vnímali. Možná nevědomky, ale vepisovalo se to do našich srdcí. I to patří k rodičovské lásce a ke štěstí dětí“, vzpomíná oslavenec, pro kterého se později staly dalšími pilíři kostel a varhany u nichž vyrůstal a kde se začalo formovat jeho muzikantsví a smysl pro harmonii.

„Na housle jsem začal hrát už v devíti letech, docela mi to šlo, toužil jsem být muzikantem. Nakonec jsem vystudoval obor housle na kroměřížské konzervatoři a působil tři roky v Moravské filharmonii Olomouc. Byl to začátek mé cesty životem,

důležitý i pro kněžství. Tatínek na housle taky trochu uměl, hrávali jsme spolu dueta. Vnímám to jako schopnosti, které člověk dostává od Pána Boha. Štěstí bylo, že to moji rodiče rozpoznali. Jsem jim za to vděčný“, ohlíží se papežský prelát Josef Socha, jehož prvním kaplanským místem byla Kutná Hora.

„Ta krása kostela sv. Jakuba, chrámu sv. Barbory či kostela Matky Boží Na Náměti byla povzbuzující. Tady jsem začal naplňovat to, pro co jsem se rozhodl poté, co jsem opustil dráhu profesionálního muzikanta. Pán Bůh někdy dá dary pro to, aby je člověk obětoval. Měl jsem hudbu rád, patřila k mému životu, ale byl jsem přesazený do světa ještě krásnějšího. Upřímně, naplňuje mě to více, než svět kumštu, i když jsem na něj nezanevřel“, přiznává Mons. Josef Socha, který v dalších letech působil také v Gruntě, v Kácově či ve Zbraslavicích.

A to až do chvíle, kdy za ním do Zbraslavic přijel v roce 1985 kapitulní vikář z Hradce Králové: „Jemnostpane, co byste tomu řekl, kdybyste přešel do Hradce Králové? Pane doktore, já si nemůžu poroučet, odpověděl jsem mu. Jak to rozhodnete, tak to bude. Začínala další kapitola mého kněžského života. Za čtyři roky se biskup Karel Otčenášek se vrátil z trmického vyhnanství. V roce 1998 byl jmenován biskupem Dominik Duka, za něho jsem byl zvolen generálním vikářem. Začala moje další, úplně nová etapa. Přestal jsem být rektorem kostela Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí a začal se věnovat jenom ‚ouřadu‘ generálního vikáře. Toutéž službou mě posléze pověřil i biskup Jan“, vzpomíná dvojnásobný oslavenec a dodává, že to, co mu Pán Bůh ještě dopřeje, to už nechává na jeho prozřetelnosti a lásce. Je podle svých slov připravený na všechno.

Pavel J. Sršeň)

Promluva P. Jana Linharta při příležitosti zlaté primice a 80. narozenin Mons. Josefa Sochy, pronesená v jeho rodišti v Předhradí u Skutče 8. 7. 2023.

Romano Guardini ve své knize pojednávající o ctnostech říká, co je prvním předpokladem (jakéhokoliv) mravního úsilí. Je to přijetí skutečnosti, tvé vlastní, lidí kolem tebe, doby, ve které žiješ... Člověku je v jistém smyslu spolu s jeho vlohami přidělen i plán jeho osudu – ovšem to není žádná pevně daná nutnost, je tu přece skutečnost svobody, v níž spoluvytváříme svůj životní příběh. Vše je darem od Boha, s kterým můžeme spolupracovat.

A tento dar Otec Josef přijal od Pána před 80 lety a před 50 lety ho jasně určil svým rozhodnutím přijmout pozvání ke služebnému kněžství.

O této slavnosti, která toto vše připomíná, se pokusím zastavit u **některých důležitých hodnot**, které souvisejí s životem, a především životem kněze...

U proroka Jeremiáše je krásná věta o tom, jak Bůh vkládá své slovo do

našich úst. Kněz, Boží služebník, když hlásá evangelium, samozřejmě říká i své myšlenky, poznatky, zkušenosti, ale měl by skrze modlitbu, svátosti i službu konkrétním lidem, předávat Boží Slovo a aktualizovat ho do dnešní doby a do starostí i radostí, prostě do života lidí. Ovšem co sami nemáme, nemůžeme předávat dalším. Bůh vkládá své slovo, ale důležité u toho je, jestli naše nitro je otevřené a dostatečně prázdné pro jeho přijetí.

Diecézní biskup Jan Vokál poděkoval Mons. Josefu Sochovi za všechny roky spolupráce a popřál mu pevné zdraví...

...společně pak celeburovali bohoslužbu

Vážím si toho, jak Otec Josef při rozhovoru jen tak mimochodem konstatoval, že když ráno někam odjíždí, pak si přivstane třeba v půl páté nebo jak je potřeba, aby stihl modlitbu breviáře a meditaci. Věřím, že tato **věrnost** je podstatnou pro věrnost našemu povolání... Mimochodem čím dál víc si myslím, že celá naše víra a život z ní, je z většiny procent o naší vytrvalosti a věrnosti....

Vždyť jak říká sv. Pavel, nehlasáme sebe, ale to, že Kristus je Pán. A na tohoto Pána si prostě musíme udělat čas....

Pavel přitom mluví o tom, že poklad víry, kterou se snažíme předávat dál, je v nádobě hliněné... Víme, že hlína jako materiál, toho moc nedokáže, nevydrží, stačí pád z malé výšky, stačí klepnout kladívkem a rozsype se, je křehká. Myslím, že je to dobrý příklad pro to, co jsem se před časem dočetl v úvaze **P. Michaela Buckleye SI** o kněžství v bulletinu Jezuité 1-2/2010:

On se provokativně ptá na kandidáta kněžství:

...je ten člověk dost slabý na to, aby byl knězem? Je ten člověk dost nedokonalý na to, aby se ve svém životě nedokázal vyhnout utrpení, aby prožil určitá selhání, a tak aby pocítil, co to znamená být obyčejný, průměrný člověk? Prožil v minulosti zmatky, pochybnosti o sobě samém

a vnitřní úzkost? Musel se potýkat se strachem, vyrovnávat se s frustrací nebo zklamaným očekáváním? Tyto otázky jsou určitým testem slabosti a proč slabosti? Protože podle listu Židům právě v nedostatečnosti, ve vnitřním deficitu, spočívá účinnost Kristovy kněžské služby – viz Žid 2 a 4 a 5:

„Protože sám prošel zkouškou utrpení, může pomoci těm, na které přicházejí zkoušky..., nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi, vždyť na sobě zakusil všechna pokušení, jako my, ale nedopustil se hříchu..., má mít soucit s těmi, kdo chybují a bloudí, protože také sám podléhá slabosti....“

Jde totiž o **pokoru** a s ní související **schopnost soucítit** s chybujícími a slabými, abychom s nimi nejednali z povýšeného nadhledu.

Jde o lék proti pýše – největšímu kněžskému nebezpečí – trvalý pocit vlastní slabosti přispívá k ochotě nezištně si navzájem pomáhat.

Jde o pokornou otevřenost – jako předpoklad pro působení Ducha svatého, jde o to být vnímavým pro vedení Boží a spoléhat jen na něj a ne na sebe (viz váhající Mojžíš u hořícího keře, viz Jeremiáš, který se bojí své nezkušenosti, viz Ježíš

v Getsemanech, který zažívá až smrtelnou úzkost...). A to se týká i kněze, druhého Krista.

Sám Ježíš se stal doslova hříchem. On neselhal, ale ztotožnil se naším totálním selháním!!!

(2 Korintským 5:21 – *Toho, který hříchem nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom se my v něm stali Boží spravedlností.*) Tak daleko jde jediný Kněz Ježíš Kristus, na jehož kněžství smíme mít podíl.

Ano, může se stát, že ona lidská slabost kněze přemůže a nedokáže ve službě vytrvat a odejde. O to je větší radost, když třeba právě dnes můžeme slavit mši svatou 50 let po kněžském svěcení... Kdyby Otec Josef slavil mši svatou jen jednou denně – a to o slavnostech a nedělích mši přibývá, tak je to jistě 20 000 mší svatých... Ono nejde o kvantitu, i když je obdivuhodná, protože být knězem i pro jednu mši svatou stojí za to. Teprve na věčnosti snad začneme opravdu chápat její hodnotu.

Ovšem je to především **Boží dar**, že Otec Josef smí slavit toto jubileum a radovat se z toho, že Pán mu dopřál vytrvalost a věrnost v povolání v časech totality i svobody, ať byl kaplanem nebo farářem ve farnosti i na biskupství, jako dlouholetý generální vikář.

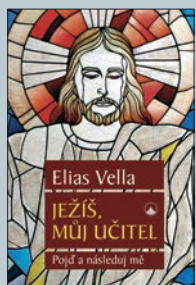
(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradec@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

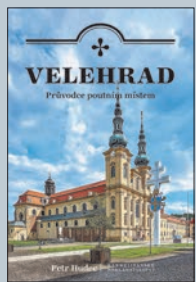
Elias Vella

Ježíš, můj učitel

Autor prezentuje v knize etapy našeho duchovního života. V nich vnímáme Ježíše jako svého lékaře, Mistra, přítele i Pána. Ježíš v každém případě zosobňuje nezměřitelné Boží milosrdenství a péči o člověka. Když Pánu dovolíme, aby nás vedl, otevírá se před námi netušená a přitažlivá cesta. *Brož., 176 str., 369 Kč*

Velehrad – průvodce poutním místem

Autor svěžím způsobem vypráví o kořenech naší víry a kultury spojených se sv. Cyrilem a Metodějem, o odvaze cisterciáků a jezuitů zapustit kořeny v duchovním srdci Moravy, o proměnách poutního místa za císaře Josefa II. i arcibiskupa Stojana, ale i o klíčových událostech a osobnostech neklidného 20. století. Velehrad není jen historie, je to žhavá současnost. *Brož., 160 str., 299 Kč*

A po věrnosti a pokoře ještě jedna hodnota:

Sv. Pavel ve svém listě také píše: *Neboť Bůh, který řekl: „Ať ze tmy zazáří světlo!“, zazářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři.*

Bůh je krásný... Když se s ním v záhadném zápase setkal Jákob – Izrael, podivil se, že vůbec přežil, že unesl setkání s někým, kdo nás svou mocí a krásou nekonečně přesahuje. A co je příznačné, když se pak druhý den setkává s původně obávaným bratrem Ezauem, který s ním měl ještě nevyřízené účty, tak jakoby setkání s Boží mocí, krásou a dobrotou se odrazilo i v jejich setkání. Ezau Jákoba bratrsky obejmě a Jákob prohlásí, že když smí vidět Ezauovu tvář, tak to je jako by mohl spatřit tvář Boží...! To je něco! Kněz by měl poznávat dobrotu a krásu Boha a sdělovat ji lidem.... Mnohým je známý Dostojevského citát z jeho románu, že nakonec krása spasí svět....

Jako kněží potřebujeme **předávat Boží pravdu** ve všech třech projevech: **skrze studium a poznání** – tedy rozum, **skrze modlitbu a duchovní život** – tedy víru a **skrze umění**, tedy krásu... Všechny tyto projevy jsou jako reflektory, které různě nasvěčují Boží pravdu. Vše se doplňuje.

(Také starosta obce Zdeněk Mikšovský přišel pográtulovat

V našem pojetí je krása obsažena ve stvoření, v přírodě, dobré myšlence, Božím slově, ve všem stvoření a v neposlední řadě právě také v umění. Otec Josef by mnohem lépe než já, mohl něco říci o kráse hudby, které zasvětil své mládí, než ho přemohlo Boží pozvání ke kněžské službě, A je skvělé, že tento moment dává konkrétní rys jeho kněžství dodnes...

Co přát O. Josefovi a vlastně i nám všem? Nejlépe to vyjádří Kristova slova:

Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý.

Tedy kéž zůstaneme pokorní a věrní v jeho lásce a otevření jeho krásy a naplní se na nás Ježíšův příslib, kéž jsme do všech důsledků nejen služebníky, ale také jeho přáteli. Pak radost, pokoj, štěstí, naplnění, budou zcela přirozeným důsledkem.

Ctnost vítězí nad nepřízní

Letošní rok vyhlásil Národní památkový ústav Rokem Harrachů, s podtitulem Vznešenost zavazuje. Historicky se **Harrachové** zasloužili velkou měrou o rozvoj křesťanského života v naší zemi.

I proto odslouží kardinál Dominik Duka, obdivovatel rodu Harrachů, 1. října děkovnou bohoslužbu v kostele Nejsvětějšího Vykupitele ve Vídni na Rennwegu, v kostele, který byl zakoupen pro českou menšinu ve Vídni díky obrovskému finančnímu příspěvku hraběte Jana Harracha. Jak sdělil emeritní ředitel Krkonošského muzea v Jilemnici Jan Luštinec, záměr připomenout významný šlechtický rod se rozrostl do mimořádné šíře. „Osobně jsem zúčastnil sjezdu hrabat Harrachů ve Velkém Meziříčí a tamtéž i Evropského festivalu filosofie. Harrachové mají dodnes obrovské zásluhy na rozmachu našeho hospodářského a kulturního života. Spojení jsou mimo jiné s Národním muzeem, Maticí českou, Národním divadlem.“

Ctnost vítězí nad nepřízní – to je motto Harrachů. Hraběcí elegance, glanc, osvícené myšlení, skvělé podnikatelské cítění, mecenášství a vlastenectví jsou kromě mnoha konkrétních zásluh a činů nedílnou součástí odkazu tohoto slavného rodu.

Velká část připomínkových akcí se odehrává v Jilemnici, Harrachové a na Hrádku u Nechanic, protože značná část působení Harrachů se odehrávala

Ⓜ Zámek v Jilemnici kolem roku 1910

Ⓜ Jan Nepomuk hrabě Harrach (1828–1909)

v severovýchodních Čechách, tedy na území královéhradecké diecéze. „Připomenout je třeba jejich zásluhy o rozvoj církevního života. Kardinál Arnošt Vojtěch Harrach se stal pražským arcibiskupem. Korunoval tři české krále a dvě české královny, vysvětil stovky kostelů. Opakovaně volil papeže a sám se stal jedním z kandidátů. Prosazoval rekatolizaci země, ale odmítal v tomto směru násilí. Zlepšil církevní správu, a nakonec se mu podařilo po velké námaze založit i dvě biskupství – litoměřické a královéhradecké“, ohlíží se do historie Jan Luštinec a dodává, že i příbuzní kardinála Harracha se už od 17. století snažili také pečovat o kostely na svých panstvích, přestože jim v tom zpočátku bránila špatná ekonomická situace země a v důsledku toho i Harrachovských statků.

Vedle podpory církevního života podporoval rod i českou kulturu. K těm nejvýznamnějším podporovatelům patřil Jan Nepomuk hrabě Harrach (1828–1909). Třeba v roce 1863 vypsál cenu o nejlepší českou operu s odměnou 600 zlatých. Hrabě musel však termín soutěže

prodloužit, neboť se nepřihlásil potřebný počet zájemců. Cenu nakonec získal za své Branibory v Čechách Bedřich Smetana. Hrabě opakovaně podporoval stavbu Národního divadla. Měl navíc předplacenou ložnici v Prozatímním a později Národním divadle na 250 představení ročně, což byla opět jen forma finanční podpory.

Nelze přehlédnout zásluhy o rozvoj Národního muzea. Jako kurátor Maticе české zaplatil dluhy váznoucí na časopisu Živa, vydal Přehled dějin českých a dal je Matici k dispozici, aby je prodávala a zisk si ponechala. Podpořil i řadu spisovatelů. S jeho příspěvkem vyšly Prostonárodní písně a říkadla Karla Jaromíra Erbena, Krkonoše Václava Durycha, dramatická díla Julia Zeyera a mnoho dalších. Stejně podporoval i Národní muzeum, v jehož čele jako prezident působil. Muzeu odkázal 10 000 zlatých a z jeho knihovny v pražském paláci si mohlo Národní muzeum vybrat jakékoliv knihy, jež dosud nemělo ve svých fondech. „Má-li česká literatura mezi šlechtici alespoň několik upřímných přátel a podporovatelů, je takovým přítelem zajisté hrabě Harrach. Jan hrabě Harrach je šlechtic nejen rodem, nýbrž i duchem a citem“, to jsou slova spisovatele Jana Nerudy, který nepatřil k obdivovatelům šlechty, přesto hraběte Jana ocenil těmito mimořádnými slovy.

V polovině srpna někteří zástupci rodu Harrachů navštívili západní Krkonoše, místa svého někdejšího působení. Biskup Josef Kajnek při této příležitosti 15. srpna sloužil slavnostní bohoslužbu v kostele sv. Vavřince v Jilemnici, který nechal v letech 1729–1736 postavit Alois Tomáš hrabě Harrach.

Nový seriál o biblických podobenstvích (1)

Jan Sanders van Hemessen: Podobenství o nemilosrdném služebníkovi, asi 1556

O nemilosrdném služebníkovi

Draží čtenáři, když se člověk začte do textů evangelíí, nemůže si nevšimnout, že velkou část Ježíšova působení zabírají příběhy, na jejichž základě Ježíš poučuje své následovníky o rozličných aspektech života v Božím království. Tyto jednoduché příběhy, které ale obsahují hlubší smysl, známe pod názvem podobenství. Porozumět podobenstvím znamená proniknout hlouběji do Kristova poselství. Proto bych Vám rád postupně přiblížil některá z nich.

Jedním z nejznámějších a nejpozoruhodnějších podobenství, je podobenství o nemilosrdném služebníkovi (Mt 18,23-35). Jedná se o podobenství o milosti a odpovědnosti, které je zachyceno pouze u Matouše, navazuje na otázku Petra, kolikrát má odpustit svému bratru, na co Ježíš odpovídá, že ne sedmkrát, ale sedmasedmdesátkrát (Mt 18,21-22). A aby zdůraznil potřebu odpouštět, přidává Ježíš také

podobenství, kde ve třech scénách nastiňuje situaci a na závěr podává vysvětlení.

77 ...cílem je povzbudit lidi k tomu, aby jeden druhému odpouštěli. Pokud tak nebudou činit, stihne je trest.

Scéna 1 – Král a služebník

Nebeské království se podobá králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. A když s vyúčtováním začal, přivedli mu jednoho dlužníka, u kterého měl deset tisíc hřiven. Protože (dlužník) neměl čím zaplatit, pán rozkázal prodat ho i se ženou a dětmi a se vším, co měl, a tím zaplatit. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: 'Měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím.' A pán se nad tím

služebníkem smíloval, propustil ho a dluh mu odpustil.

Podobenství začíná přirovnáním nebeského království ke králi, který se rozhodl provést vyúčtování se svými služebníky. V Ježíšových dobách se často o majetkové záležitosti pána starali vzdělaní otroci nebo jiní služebníci (řecké *doulos* znamená otrok nebo služebník). Takový služebník pak osobně zodpovídal za výnosy i ztráty na majetku svého pána. Před krále je tedy postaven někdo, kdo svou neobratností ztratil velkou částku peněz. Ježíš používá nepředstavitelné číslo – 10 000 hřiven. Hřivna nebo talent (řecky *talantōn*) byla jednotka hmotnosti (platidlem bylo stříbro), která se pohybovala v rozmezí přibližně 20–40 kg. Mzda nádeníka byl 1 denár na den a 1 hřivna měla hodnotu 6000 denárů. Služebník tedy dlužil králi v průměru 300 tun stříbra, tedy 60 milionů denárů, co je částka, na kterou by

musel vydělávat nepřetržitě víc než 164 tisíc let. Pro ilustraci, při dnešní ceně stříbra, by se jednalo o dluh ve výši necelých 5 miliard korun. Suma 10 000 hřiven je nepředstavitelná a nereálná, Ježíš však záměrně používá pro Řeky nejvyšší známé číslo, aby vyjádřil, že dluh služebníka je absolutně nesplatitelný.

Jelikož služebník nedokáže zaplatit, podle židovského práva má být prodán s celou svou rodinou a majetkem, aby byla škoda alespoň zčásti nahrazena (cena otroka se pohybovala od 500 do 2000 denárů). Služebník krále prosí o smilování. Jeho prosba je zdůrazněna dvojitým obrazem podřízenosti: doslova leží u králových nohou a na kolenou prosí. Slib, že všechno splatí je absolutně nereálný. Král se nad ním soucitně smiluje a dluh mu odpustí.

Scéna 2 Služebník a služebník

Sotva však ten služebník vyšel, potkal se s jedním ze svých druhů ve službě, který mu byl dlužen sto denárů. Začal ho škrtil a křičel: 'Zaplat, co jsi dlužen!' Jeho druh padl před ním na kolena a prosil ho: 'Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to.' On však nechtěl, ale šel a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí.

Služebník odchází od krále zbaven dluhu a prakticky ihned potkává jiného sluhu, který mu dluží 100 denárů (100 denních mezd). Řecký text dokonce naznačuje, že nešlo o náhodné setkání, ale o cílevědomé hledání dlužníka (heuriskō znamená najít, nebo i vyhledat), v tom případě by počínání služebníka bylo ještě více opovržením hodné. Služebník jde ve vymáhání dluhu dál než král a neštítí se fyzického násilí. Reakce jeho kolegy je stejná jako byla ta jeho před králem: padne mu k nohám, prosí o slitování a slibuje, že zaplatí. Služebník však na to nedbá a nechá dlužníka zavřít do vězení, dokud dluh nesplatí. Pro dlužníka jde o velký problém, protože ve vězení nemůže pracovat a nemá tedy jak vydělat na zaplacení dluhu. Jeho jedinou nadějí je, že jeho příbuzní někde seženou peníze (prodají majetek) a vykoupi ho.

Scéna 3 – Král a služebník

Když jeho druhové ve službě viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a pověděli to všechno svému pánovi. Tu si ho pán zavolal a řekl mu: 'Služebníku ničemný! Celý dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě prosil. Neměl ses tedy i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?' A jeho pán se rozhněval a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh.

Když to viděli ostatní sluhové, hluboce je to zarmoutilo a oznámili králi, co se stalo. Reakce krále je blesková, zavolá si služebníka a vznese obžalobu: služebník je ničemný (zlý), protože i když mu byl odpuštěn celý dluh, on se nezachoval podobně. Bylo mu prokázáno milosrdenství, ale on milosrdenství neprokázal. Proto je teď odsouzen nejenom do vězení, ale také k mučení, dokud nesplatí celý dluh (což nikdy nedokáže).

Vysvětlení

Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte.

Ježíš končí podobností vysvětlením jeho smyslu: cílem je povzbudit lidi k tomu, aby jeden druhému odpouštěli. Pokud tak nebudou činit, stihne je stejný trest. Podobností o nemilosrdném služebníkovi je tedy jakoby pokračováním Ježíšova učení na hoře: „*Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství*“ (Mt 5,7); a také modlitby Otčenáš: „*A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům*“ (Mt 6,12); spolu s vysvětlením: „*Jestliže totiž odpustíte lidem jejich poklesky, odpustí také vám váš nebeský Otec; ale když lidem neodpustíte, ani váš Otec vám neodpustí vaše poklesky*“ (Mt 6,14-15).

Posluchač tohoto podobnosti tak nutně stojí před otázkou: Co mám dělat pro to, abych nebyl jako nespravedlivý služebník? A odpověď dává sám Ježíš: Odpouštěj, odpouštěj a odpouštěj!

Matej Pinkas, jáhen)

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Jim Manney

Modlitba, která mi změnila život

Autor představuje 500 let starou formu, která změnila jeho vnímání modlitby a způsob, jakým se modlil. Jde o modlitbu zvanou examen, kterou rozvinul sv. Ignác z Loyoly, aby přivedl člověka k neustálému vědomí Boží přítomnosti. Díky pěti jednoduchým, ale účinným krokům se můžeme každý den setkávat s Bohem, jehož přítomnost v našich životech může změnit celý svět. Brož., 128 s., 249 Kč

Daniela Gaigg, Linda Syllaba

Máma v pohodě

Sebepečte pro hrdinky všedních dnů

Autorky pro matky-perfekcionistky zpracovaly témata: jak si vymezit čas jen pro sebe, jak se „poprat“ s perfekcionismem a získat pocit dostatečné sebehodnoty, o nutnosti brát v úvahu potřeby všech členů rodiny, o potřebě stanovení vlastních hranic a odvržení nefunkčních vzorců a další. Váz., 176 s., 329 Kč

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Evangelium na každý den 2024

Knížka je průvodcem pro ty, kdo touží číst a rozjímat evangelium v rytmu liturgie církve. Evangelní úryvek příslušného dne je doprovázen krátkým komentářem. Podněty k rozjímání na rok 2024 připravil P. Ambrož Petr Šámal OPraem. Evangelium dne je uvedeno v plném znění. Nechybí však odkaz na ostatní liturgická čtení a informace o slavnosti, svátku či památce daného dne. *Brož., 488 s., 139 Kč*

Diáře na rok 2024 s liturgickým kalendářem

Diáře obsahují údaje civilního i církevního kalendáře, včetně liturgických čtení, antifon k žalmům a odkazů na denní modlitbu církve. Kapesní diář, barevné varianty modrá a vínová. *Brož., 144 str., 99 Kč.* Velký diář ve formátu A5 navíc myšlenku na den a na začátku každého měsíce úmysly Apoštolátu modlitby. Barevné varianty modrá a zelená. *Váz., 392 str., 229 Kč*

Misijní kalendář 2024

Pán k nám přichází po cestě, která vede k druhým

V Misijním kalendáři na rok 2024 vám přibližujeme život seminaristů v misiích, protože právě v tomto roce uplyne 135 let od založení společnosti, která dodnes zásadním způsobem přispívá k tomu, aby všechny misijní země měly dostatek kněží. Dnes ji známe jako Papežské misijní dílo sv. Petra apoštola (SPA). V kalendáři najdete především fotografie z afrických seminářů, které dlouhodobě podporujeme.

Misijní kalendář 2024 má i jednu exkluzivitu v podobě úvodního slova, které napsal přímo generální sekretář Papežského misijního díla sv. Petra apoštola, P. Guy Bognon a vystihuje v něm

podstatu tohoto díla. Proč je důležité ho podporovat, přestože je pro dárce nejméně atraktivní? „*Tím, jak křesťanská společenství rostou a stávají se vitálnějšími, se ve společnosti zvyšuje podíl mladých mužů, kteří mají povolání stát se knězem. To s sebou ale nese nutnost se o taková povolání starat, a k tomu je zapotřebí spolupráce všech věřících univerzální církve,*“ vysvětluje mimo jiné otec Guy.

Máte-li zájem osobně přispět k tomu, aby církev mohla mít více kněží, v kalendáři najdete více informací o tom, jak se nově zapojit do podpory bohoslovců. Podpůrné citáty, které vás budou provázet celým rokem, jsme vybrali z brožurky Misionáři bez lodí. Úvahy o misijním poslání každého jsou z pera francouzské mystičky a významné osobnosti církevních dějin 20. století Madeleine Delbrèlové.

Máme naději, že Misijní kalendář zpříjemní vaše dny roku 2024.

Dárcovský program pro seminaristy

Spolupráce věřících na péči o budoucí kněze může mít mnoho konkrétních podob. Prostřednictvím PMD vám nabízíme podporu modlitbou nebo finančním darem. Odesláním libovolné částky na číslo účtu **72540444/2700**, s variabilním symbolem **30** podpoříte studium seminaristů v misiích.

Zájemcům o dlouhodobější podporu díla SPA nabízíme **Dárcovský program Adopce seminaristy**. Přihlášením se k této formě „adopce“ (např. pomocí QR kódu v kalendáři či na www.missio.cz) se dárce zavazuje, že po dobu čtyř

let bude přispívat částkou 15 000 ročně, čímž zaplatí polovinu nákladů na celé studium pro jednoho bohoslovce, a to včetně ubytování a stravy v semináři. Ostatní nezbytné náklady hradí biskup diecéze, odkud seminarista pochází, případně další zahraniční sponzoři. Pokud má dárce zájem, obdrží fotografii a informace o konkrétním studentovi, kterého v semináři podpořil. Zapojit se může jak jednotlivec, tak společenství. Také lze podporovat více seminaristů najednou.

Za vaši štědrost ze srdce děkujeme!

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové
tel. 604 838 882, IČO 736340051, č. ú. 72540444/2700
Mgr. Bronislava Halbrštátová, diecézní ředitelka PMD
e-mail: bronislava.halbrstatova@seznam.cz

www.missio.cz

Již 24 let doprovází ‚otec Lojzík‘ hospicové pacienty

„Pro každého z nás Pán připravil cestu. Tu cestu, která je na míru pro nás. A to si začínáme víc a víc uvědomovat, když už máme kus té cesty za sebou. Vzpomínám na den svěcení, který bylo pro každého z nás jiné, ale vrcholilo naše ‚těšení se‘ na kněžství. Svě kněžství však nežijeme jen pro sebe. Dostali jsme ho pro službu druhým,“ pronesl Josef Socha, emeritní generální vikář Královéhradecké diecéze, při komorní mši ve Svatováclavské kapli při katedrále sv. Víta v Praze.

Duchovní služba – součást hospicové péče

Děkovná mše svatá proběhla při příležitosti setkání kněží vysvěcených před padesáti lety. V Hospici Anežky České nás toto výročí těší obzvláště proto, že jedním z oslavenců je i Alois ‚Lojzík‘ Špulák, který již 24 let slouží v hospici jako duchovní a za svou službu doprovodil tisíce umírajících, kteří měli zájem u duchovní péči.

Setkání v Praze se konalo 21. června příhodně na svátek sv. Aloise Gonzagy a účastní byli Jan Baxant, biskup litoměřický, Karel Herbst, emeritní biskup pražský, Vladimír Hronek, probošt ve Slavoňově, Alois Špulák a Josef Socha, který v kázání vzpomínal na počátky kněžství a zamýšlel se nad údělem duchovních.

Bůh miluje toho, kdo dává s radostí

„Veselého dárce Pán Bůh miluje. Bůh miluje toho, kdo dává s radostí. A to je úkol pro nás pro všechny. Každý den má své starosti a trápení, ale když se alespoň pokusíme to přijímat a prožívat radostně, má to ohromnou sílu,“ povzbudil v závěru své řeči otec Josef.

Duchovní doprovázení je od počátku součástí hospicové péče. Spolupracujeme s duchovními všech církví a na žádost pacienta s nimi zprostředkujeme kontakt. Otec Lojzík je s hospicovými pacienty téměř od počátku a věnoval se každému, kdo o to projevil zájem. Za všechny zaměstnance Charity mu přejeme pevné zdraví a děkujeme za jeho vytrvalou službu.

K přání se připojil i královéhradecký biskup Jan Vokál během vikariátní konference, která o několik dní předtím proběhla

v Náchodě: „Radujeme se z toho a zamýšlíme se nad tím, jak je krásné obětovat svůj život službě Pánu tak zblízka, u oltáře při doprovázení svých bratrů a sester na cestě za Kristem. Vyjadřuji za celé biskupství, za všechny spolubratry, velkou vděčnost a ze srdce jim přeji hodně síly a zdraví v jejich dalším kněžském působení.“

Jan Kordina)

(P. Alois Špulák obětavě doprovází pacienty hospice Anežky České v Červeném Kostelci téměř čtvrtstoletí. Foto: Oblastní charita Červený Kostelec

(AKTUALITY)**Charita vyhlásila sbírku na pomoc záplavami zasaženému Slovinsku**

Praha: Začátkem srpna zasáhly Slovinsko ničivé povodně, které postihly více než dvě třetiny země. O život přišli čtyři lidé, mnoho domů bylo zcela zničeno nebo poškozeno. Voda zdemolovala také veřejnou infrastrukturu, silnice, mosty či železnici, dodávku vody a elektřiny. Odhadovaná škoda dosahuje stovky miliónů eur. Charita Česká republika uvolnila peníze ze svého krizového fondu pro mimořádné události a náhlé katastrofy, a prosí o příspěvek do sbírky na podporu Charity Slovinsko, která v místě pomáhá od začátku krize.

Charita Slovinsko se ihned zapojila do humanitární pomoci a poskytuje postiženým rodinám ubytování, jídlo, vodu, léky, oblečení a další základní věci. Pomáhá s úklidem domácností od bahna a spolupracuje přitom s dobrovolníky. Více na www.charita.cz.

Pomozte, prosím, lidem zasaženým ničivou povodní. Děkujeme za Vaši solidaritu!

Z tiskové zprávy Charity ČR)

Centrum sv. P. Pia pro zdravotní a sociální služby bylo dokončeno

Červený Kostelec: Charitní Centrum sv. P. Pia je již kompletně dokončené a bylo slavnostně otevřeno v pátek 16. června za účasti zástupců města Červený Kostelec, České Skalice, Diecézní charity Hradec Králové a dalších. Nově zbudované byty chráněného bydlení, ale i stavby a služby, které byly zřízeny v předchozích etapách, si v sobotu 17. 6. přišlo prohlédnout také na 250 návštěvníků Dne otevřených dveří.

Posláním centra je poskytovat komplexní péči lidem, kteří se ocitli v tíživé životní situaci z důvodu stáří, nemoci či

(Slavnostní otevření charitního Centra sv. Pia pro zdravotní a sociální služby, které bylo letos úspěšně dokončeno v Červeném Kostelci. Foto: Oblastní charita Červený Kostelec)

zdravotního postižení, a bylo pojmenováno po italském knězi Piovi z Pietrelciny, jenž proslul péčí o nemocné a trpící. „Když se pater Pio setkával s lékaři a personálem nemocnice, kterou vybudoval, tak jim říkal, že není třeba jen odborná péče a znalost stavu jejich pacientů, ale je třeba jim přinášet i lásku. Mě osobně provází otec Pio dlouhá léta jako člověk, který může být vzorem a inspirací pro dílo naší Charity,“ pronesl Miroslav Wajsar, ředitel Oblastní charity Červený Kostelec.

Centrum sv. P. Pia bylo postupně plánováno a budováno 10 let. V 1. fázi proběhla rekonstrukce tzv. „Kafkovy vily“, kde byla v roce 2020 otevřena nová služba Denního stacionáře. Svě zázemí tu našla i Charitní pečovatelská služba a Tísňová péče. Ve 2. etapě došlo ke stavebním úpravám přilehlých sochařských ateliérů, kde sídlí zdravotní služby – Mobilní hospic Anežky České, Ambulance paliativní péče a Charitní ošetrovatelská služba. V posledních etapách stavby areálu pak vznikly 4 byty chráněného bydlení.

„Velice si vážíme spolupráce s Charitou a myslím si, že ačkoliv město chtělo původně ateliery využít za jiným účelem, musí všichni uznat, že toto využití je tím nejlepším, které se mohlo tomuto areálu dát,“ uvedl starosta města Tomáš Prouza. Závěrečné přání vyslovila Aneta Maclová, ředitelka hradecké Diecézní charity: *Chtěla bych popřát tomuto zařízení, aby skutečně bylo prostorem úlevy v utrpení. Aby nebylo jen místem úlevy těla, ale i ducha. Aby se tu poskytovaly odborné a lidsky přívětivé služby, aby se stalo i místem setkávání, relaxace a sdílení životních příběhů.*“

Tento projekt by nebylo možné realizovat bez investičních dotací Královéhradeckého kraje, Integrovaného regionálního operačního programu EU a Ministerstva pro místní rozvoj. Na jeho dokončení přispěla i řada firemních a individuálních dárců, z nichž mnozí podporují charitní dílo dlouhodobě. Velice nás těší, že se našlo tolik lidí, kteří si myšlenku vybudování tohoto centra služeb vzali za svou. Více také na www.charitack.cz.

Jan Kordina)

Nová služba Most nabídne podporu při ztrátě blízkého člověka

Polička: Ve druhé polovině září otevírá poličská Charita nové středisko Most, které nabízí dětem i rodinám podporu, když jim náhle zemře blízký člověk, anebo v situaci, nebo když je někdo těžce nemocný a blíží se konec jeho života. Můžete se také přijít poradit, když si například nejste jisti, jak mluvit s dětmi, které právě prochází takovou ztrátou. Odborníci nabídnou i metodickou podporu učitelům nebo vedoucím volnočasových aktivit, kteří pracují v kolektivu dětí s čerstvou zkušeností ztráty blízkého člověka.

„Někdy se člověku chce mluvit, jindy spíše mlčet. Spolu můžeme být, cokoliv prožít a hledat zdroje síly,“ uvádí vedoucí střediska, psycholog a terapeut Jakub Kozák. Most poskytuje krizovou intervenci, psychoterapii a provázení truchlením. Přípravná fáze tzv. poradny pro pozůstalé proběhla za podpory Nadace EP Corporate Group. Od září je služba podpořena z programu OP Z + skrze MAS Polička a za podpory jednotlivých dárců.

Kontakt: tel. 739 207 035 (v po 10–15, út 8–14 a čt 8–12) nebo **e-mail: most@pol.hk.caritas.cz**. Služba je bezplatná a využít ji může kdokoli bez ohledu na místo bydliště. Více na www.policka.charita.cz.

Tereza Strážteská)

Oslavte s námi Den Charity!

Podzimní kampaň Den Charity každoročně pořádá Charita ČR u příležitosti svátku sv. Vincence z Pauly (27. 9.), který je zakladatelem a patronem moderní charitní práce. Naše Charity pro vás letos připravily dny otevřených dveří, koncerty, pěši a cyklo pouť, benefiční běh, bylinkobraní a další zajímavé akce pro celé rodiny.

Chlumek v Luži

Charitní Pouť lidí dobré vůle za umírající, nemocné a trpící

■ **16. 9. Pardubická Charita vás srdečně zve na pěši a cyklistickou pouť**, kterou završí mše svatá v chrámu Panny Marie Pomocné na Chlumku v Luži. Pouť se uskuteční v rámci celorepublikového Dne Charity. Mši svatou obětovanou na úmysly poutníků celebruje generální vikář Mons. Jan Paseka a bude vysílána na YouTube Oblastní charity Pardubice. V doprovodném programu vystoupí smíšený pěvecký sbor Salvátor pod vedením Tomáše Židka. Přihlášky na tel. 737 488 753 a e-mailu: tkouril@charita-pardubice.cz. Pro zájemce bude vypraven bus z Pardubic a Chrudimi. Bližší info na www.pardubice.charita.cz.

Náchod

Den otevřených dveří v Edukačním centru sv. Cyrila a Metoděje

■ **15. 9. od 15 do 18 hod., Mlýnská čp. 189.** Náchodská Charita vás zve na prohlídku prostor nového Edukačního centra a také Domu na půli cesty. Pro děti bude přichystáno tvoření a zábava. Těším se na vaši návštěvu! Více na www.nachod.charita.cz.

Červený Kostelec

Běh pro hospic

■ **16. 9., sraz v 8:15 hod. u Háčka, Manž. Burdychových 245.** Oblastní charita Červený Kostelec zve všechny příznivce běhu na 10. ročník této benefice. Letos je hostem olympijská medailistka a skokanka o tyči Kateřina Baďurová. Akce je součástí Mizuno Primátor CUP, bodován je závod na 10 km a běh juniorů na 5 km. Připraveny budou i kratší tratě a úseky pro mladší běžce. Přijďte si zaběhat! Výtěžek bude věnován na podporu lůžkového a mobilního Hospice Anežky České. Akci podpořilo město Červený Kostelec. Registrace spuštěna na www.behprohospic.cz. Více na www.ochck.cz.

Letohrad

Den Charity

■ **22. 9. od 15 hod., Centrum Pod střechou** (Taušlova 714). Oblastní charita Ústí nad Orlicí vás zve na Den otevřených dveří ve zrekonstruované budově (od 15 hod.) a prohlídku prostor charitních služeb. Slavnostní program vyvrcholí v **17 hod. koncertem Od Bacha po Vlacha**, kde vystoupí nevidomá klavíristka Ráchel Skleničková a tubista Jan Adamec. Po celé odpoledne ukázky a prodej výrobků z dílen Miriam Králíky, Kafabar Chráněnky a další. Přijďte se podívat! Více na www.uo.charita.cz.

Dvůr Králové n. L. - Žireč

Bylinkobraní

■ **24. 9. od 10:30 hod. v areálu Žireč.** Tradiční festival zahájí mše svatá v kostele sv. Anny. Na programu jsou přednášky mykologa P. Kuráně a permakulturní designerky A. Hrubé. Vystoupí kapely Crann, 2JAJA a loutkové divadlo Maminy. Po celý den jarmark v parku, otevřená bylinková zahrada s poradenstvím a cyklomuzeum. Výtěžek poputuje na projekt Chytré byty pro nemocné roztroušenou sklerózou, který můžete podpořit i na www.problbounemoc.cz. Těšíme se na setkání s vámi! Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Aktuální přehled akcí ke Dni Charity 2023 najdete na www.hk.caritas.cz.

(KALENDÁŘ AKCÍ

Polička

Dobročinný běh Jarmila Běhoděje

■ 9. 9. od 12:30 hod.,

Chovatelský areál „Pod pivovarem“

Jarmil Běhoděj příběhne s dobrým záměrem i letos, připraví tratě pro dospělé (10 km), kratší trať pro děti a nejkratší pro batolata. Přijďte si užít zábavné sportovní odpoledne. Aktivity pro děti zajistí MaTami. Představíme vám také novou službu Most na podporu dětí i rodin při ztrátě blízkého.

Beseda „U kávy o pěstounství“

■ 18. 9. od 17 hod., Oblastní charita, Vrchlického 10.

Vedoucí Šance pro rodinu a Centra náhradní rodinné péče, sociální pracovník a terapeut Pavel Šimon o pěstounské péči a náhradních rodinách. Akce proběhne v rámci Týdne pro pěstounství Pardubického kraje.

Více na www.policka.charita.cz.

Hradec Králové

Asha znamená naděje

■ září, kostel Nanebevzetí Panny Marie (Velké nám.). Výstava fotografií naší ředitelky Anety Maclové přibližuje život podporovaných dětí a jejich rodin v Indii, kde pomáhá projekt Adopce na dálku hradecké Diecézní charity.

České Meziříčí, Králíky

Putovní výstava příběhů z Indie

■ do konce října – České Meziříčí, před kostelem sv. Kateřiny;

■ září – Hora Matky Boží u Králík, ambity poutního areálu

Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

Hradec Králové

Dny ukrajinské kultury 2023

■ 5.–30. 9.

Výstava „Hradec Králové očima ukrajinských dětí“ ve foyer Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. V úterý 5. 9. od 14:30 hod. vernisáž výstavy obrazů ukrajinských malířů a dětí z plenéru, hudební doprovod ukrajinský soubor *Radist*.

■ 9. 9. od 15 do 19 hod.

Koncert „Vděčná srdce“ v Jiráskových sadech

Bohatý program pro veřejnost: výstava ukrajinských dřevěných předmětů, keramiky a výšivek (15:00), soutěže a workshopy pro děti a mládež (15:00), přehlídka ukrajinských krojů (16:00). Vše vyvrcholí v 16:30 hod. koncertem ukrajinských skupin a umělců – folklórní soubor *Radist*, *Nataliia Ivanova*, dětské soubory *Nytočka Rodovodu* a *Veselka*, duet *Divčata*, dětský taneční kroužek *Yuriiia Balehy*.

■ 3. 10. od 16 do 18 hod.

Umělecký workshop v ZUŠ Habrmanova

■ 14. 10. od 17 hod. Koncert „Hudba mého srdce“ ve Velkém sále Adalbertina.

Na 11. ročníku tradičního koncertu ukrajinských umělců vystoupí laureáti festivalových soutěží na Ukrajině a v Evropě – divadelní soubor *Džerelo Praha*, ukrajinský zpěvák z Prahy *Pavlo Bubriak* a folklórní lidový soubor *Radist*. Registrace je nutná na tel. 724 784 341, bližší informace: Nataliya Dotsenko na tel. 606 042 305.

■ říjen – „Výstava Philipp Spalek: Rok s Ukrajinou“

Putovní výstava Charity ČR a Caritas Deutschland ve foyer Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Akci pořádají Diecézní charita Hradec Králové a Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách pod záštitou primátorky města.

Více také na www.hk.caritas.cz a www.cizincihradec.cz.

Spolufinancováno Evropskou unií, statutárním městem Hradec Králové a z projektu Unicef.

Těšíme se na setkání s vámi!

Benefiční koncert talentů Konzervatoře Pardubice Výtěžek podpoří vybudování nového zázemí pro mobilní hospic

 Oblastní charita
Pardubice

ADAM SUK /varhany
MICHAEL STEHNO /trubka
MARTIN ZDVIHAL /housle

25. září od 19 hod.
Sukova síň Domu hudby v Pardubicích

Vstupné

- v předprodeji za zvýhodněnou cenu 200 Kč
- na místě 250 Kč

Vstupenky můžete zakoupit

- osobně v Turistickém informačním centru
- v sídle pardubické charity – V Ráji 732, Pardubice
- online na webu www.ticketportal.cz
- rezervace možná na tel. číslo 737 488 753

Nadace Divoké husy
zdvojnásobí výtěžek
až do výše
60 000 Kč

online vstupenky

Záštitu nad koncertem převzal
Ing. Roman Linek, MBA.,
náměstek hejtmána
Pardubického kraje

DOMÁCÍ HOSPIC
ANĚŽLŮ STRÁŽNÝCH

Oblastní charita
Havlíčkův Brod

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

BENEFIČNÍ PLES

20 let Centra osobní asistence

20. 10. 2023

20:00

Celým večerem nás bude provázet

KAPELA VARIACE

a

moderátor Petr Janáček z

Hitrádia Vysočina.

Klub OKO Havlíčkův Brod

22:00

Martas alias Salsito

Taneční sólo vystoupení Kubánské salsy

00:00

Půlnoční překvapení

Během celého večera bude probíhat výherní tombola.

Vstupenka na sezení 300 Kč

Vstupenka na stání 200 Kč

Rezervace vstupenek je možná na tel. čísle +420 777 736 043.

Město Kostelec nad Orlicí, Římskokatolická farnost – děkanství Kostelec nad Orlicí
a Místní skupina České křesťanské akademie srdečně zvou na

Oslavy 250. výročí posvěcení děkanského kostela sv. Jiří v Kostelci nad Orlicí *„I chrámy mají svá jubilea“*

Děkanský kostel sv. Jiří

10. září, neděle

9:30 Slavení jubilejní posvícenské mše svaté
Mons. Jan Paseka – generální vikář královéhradecké diecéze

16:00 Komentovaná prohlídka kostela sv. Jiří - Ing. Jiří Slavík

17:00 Koncert chrámové hudby - JUDr. Jiří Fuks a hosté

14. září, čtvrtek

19:00 Koncert Collegium Marianum

Jana Semerádová – flauto traverso, umělecká vedoucí
Christoph Urbanetz – viola da gamba, Jan Krejča – theorba
Koncert se koná v rámci Hudebního festivalu F. I. Tůmy

Dobrovolné vstupné bude věnováno na obnovu historických varhan v kostele sv. Jiří.

17. září, neděle

18:00 Koncert Filharmonie Hradec Králové

Eliška Hejhalová – flétna. Kaspar Zehnder – dirigent, flétna.
Koncert se koná v rámci Hudebního festivalu F. I. Tůmy.

Dobrovolné vstupné bude věnováno na obnovu historických varhan v kostele sv. Jiří.

Komunitní centrum Kostelec nad Orlicí

Přednášky a besedy

9. září, sobota

16:00 Zázračné obrazy a sochy v poutních místech východních Čech
Prof. PhDr., Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc. – kunsthistorik

7. října, sobota

16:00 Beseda s poslancem Parlamentu České republiky
Hayato Josef Okamura, křesťan a politik s česko-japonskými kořeny

21. října, sobota

16:00 Dovolena trochu jinak – životní cesta do Sýrie, Libanonu a Jordánska
PhDr. Veronika Čepelková, vedoucí Diecézního centra pro seniory
Komentovaná beseda s videoprojekcí a ochutnávkou vín z Blízkého východu.

Vestibul městského úřadu *září*

Historie děkanského kostela sv. Jiří

Výstava fotografií chrámu sv. Jiří

Při příležitosti tohoto výročí bude vydána limitovaná edice pamětních zvonů z dílny **Seda bells Kostelec nad Orlicí**

